

Picat i Lligat

Curs 2019-20 - Any XVII - núm. 20



Revista d'informació cultural del Conservatori Professional de Música
Josep Melcior Gomis d'Ontinyent



05.06.2020

La Conselleria d'Educació anuncia que invertirà més de 5 milions d'euros dins del pla 'Edificant' en la reforma i l'ampliació del Conservatori Professional de Música Josep Melcior Gomis.

Així ho va comunicar el Director General d'Infraestructures Educatives de la Generalitat, Víctor Garcia, en una reunió per videoconferència mantinguda amb l'alcalde d'Ontinyent, Jorge Rodríguez, i el seu regidor d'Educació, Óscar Borrell.



L'equip directiu ensenya l'estat de l'edifici al Director General d'Ensenyaments de Règim Especial, Manuel Gomicia, l'alcalde d'Ontinyent, Jorge Rodríguez, i el regidor d'Educació, Oscar Borrell, en la visita que ens van realitzar el 29 de gener de 2020

SUMARI

2019-2020: El curs que no oblidarem	4
Fins sempre	6
IES l'Estació, una experiència coordinada	7
Premis Professionals i Ciutat d'Ontinyent	8
Concert de Santa Cecília	10
Homenatge a Juanjo Silvestre per la seua jubilació	12
Despedida dels alumnes de 6é	14
II Edició del Concurs de Música de Cambra	16
Xarrada de Vicent Llimera: Orientació a les proves d'accés a les ensenyances superiors	18
Anàlisi del primer moviment: Largo Allegro de la Sonata Op. 31 Nr. 2 "La Tempesta"	20
Els exalumnes parlen: Noel Nicolau, compositor	26
Dones valencianes compositores	30
Concert de Nadal	32
Coses que canvien i d'altres que no tant	33
Púrpura Pansa & CPM J. Melcior Gomis	34
Omar Sala al CPM J. Melcior Gomis	35
"Jóvenes Talentos Musicales a Escena"	36
Masterclass d'italià	36
Activitat d'italià "L'Italia che ci in...canta"	37
Les mamelles de Tirésias	37
Recital de cant a Xàtiva	38
Nadal Tubes	39
Masterclass de Repertori Orquestral de Percussió	40
XI Festival de Percussió	41
El confinament del Departament de Corda	42
Concurs de Cant menCANTAgomis 2020	44
Sabies que?	46
Passatemps	46

Picat i Lligat

Curs 2019-20

Any XVII - núm. 20

Edita:

CONSERVATORI PROFESSIONAL DE
MÚSICA J. M. GOMIS D'ONTINYENT
Plaça de la Coronació, 27
Tel. 96 291 92 20 - Fax 96 291 92 21
46870 ONTINYENT (València)
e-mail: 46021861.secret@gva.es
picatilligat@conservatoriontinyent.com
www.conservatoriontinyent.com

Coordinació i Redacció:

Carlos Díaz Argente
Pilar Ferrero Salvage

Dipòsit Legal: V-1542-2008

ISSN: 2174-8357

Disseny i maquetació i impressió:

Gráficas Minerva Sucesores, S.L.
www.graficasminerva.es

Col·laboren:

Paco Molina Rubio
Inma Fita Pastor
Elena Berenguer Doménech
Carmen Guarner Giner
Ramon Canet Pairotén
Andreu Belda Conejero
Neus Llinars Belda
Helena Vidal Revert
Mónica Grau Gironés
Juan Hurtado Montanés
Claudia Alonso Ribera
Maria Vicent Cabezuolo
Anna Gandía Martínez
Gustavo Canet Peirotén
Pep Soler Galbis



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Investigació, Cultura i Esport



CONSERVATORI PROFESSIONAL
DE MÚSICA D'ONTINYENT

2019-2020: EL CURS QUE NO OBLIDAREM

PILAR FERRERO SILVAGE DIRECTORA

“És que no hi ha dos cursos iguals”, em deia un company director d’altre conservatori, en una ocasió en la qual parlàvem dels assumptes que ens preocupaven i dels què ens sobrevenien cada any. Però a pesar d’eixe fet inherent a la gestió d’un centre, mai m’haguera imaginat el que ens esperava enguany.

La nostra vida va pegar un gir de 180º en arribar el mes de març. A punt de tancar el segon trimestre, amb els concursos menCANTAgomis i el de Música de Cambra esperant les seues respectives finals, i amb una gran quantitat d’activitats preparades per a la VI Setmana Cultural que havia de vindre a primers d’abril, i altres per al tercer trimestre, tot es va haver d’anular de sobte. Després d’uns dies d’incertesa per l’avanç de la pandèmia provocada pel virus COVID-19, definitivament es van suspendre les classes presencials, i ens vam veure confinats a casa, sense més opció de comunicació amb la resta del món que els dispositius electrònics, i un bon senyal d’internet. Òbviament la salut era la prioritat, el número de contagiats i morts diaris espantava, i ens havíem de protegir. Vam haver de modificar totalment els nostres hàbits. Alumnes i professors ens vam posar al dia a marxades forçades en l’ús de les diferents aplicacions i plataformes digitals que ens servien de suport a partir d’eixe moment per a la comunicació entre nosaltres. I el que en principi anaven a ser quinze dies, es van convertir en dos llargs mesos de classes no presencials que ens han portat pràcticament a la fi del curs. Agraïsc a tota la comunitat educativa l’extraordinari esforç en atenuar el màxim possible la complexitat de la situació. Tot este temps la música ha significat per a molts una ajuda per a suportar millor algunes difícils situacions personals i familiars. Des d’ací envie el nostre afecte als qui ho han passat especial-

ment mal, fins i tot amb la pèrdua d’algun ser volgut.

I en mig de tota aquesta bogeria la resposta dels nostres alumnes ha sigut en general molt bona, responent activament, a banda de les classes, a les propostes del professorat: s’han organitzat audicions amb les famílies que després s’han compartit entre els companys d’especialitat, s’han realitzat gravacions d’alumnes per a poder fer música de cambra en la distància, s’han fet creatius muntatges ajuntant vídeos gravats des de les respectives cases dels alumnes. En un d’aquests projectes es va voler contribuir a la commemoració del 250 aniversari del naixement de Ludwig van Beethoven que se celebra aquest any 2020. Els alumnes de violí interpretaven l’Himne a l’Alegria de la novena simfonia del magistral compositor, i com la resta de vídeos elaborats per altres alumnes, transmetien a la fi un missatge d’esperança i ànim per a tots.

Confiam que tot açò passe prompte i puguem tornar a fer música amb els companys, sense patir per la distància de seguretat que ens marquen, més al contrari, gaudint de la proximitat entre nosaltres. Mentre arribe eixe moment, de cara al proper curs, treballarem per què aprendre música i cuidar la nostra salut siguin compatibles, en un ambient de tranquil·litat i seguretat, adaptant-nos, com no pot ser d’altra manera, a aquesta situació que ens ha tocat viure.

També serà un moment de canvis pel que fa a la direcció del Conservatori, en la qual tanquem una etapa. Els companys que han format part de l’equip directiu en aquesta legislatura que ara acabem: Pep Soler, Ramon Canet i Joanjo Albinyana, deixen els càrrecs per diferents mo-

tius personals. Els agraiïsc enormement el treball que han realitzat al front de les seues respectives àrees. Treballar amb ells en la gestió d'aquest centre ha sigut una experiència extraordinària. La il·lusió que ens va portar a iniciar el nostre projecte ha sigut el motor i l'energia que ens ha impulsat en cada idea que hem materialitzat. Amb el suport del claustre no ens ha parat res, i ens hem esforçat molt a fer del Gomis el conservatori modern i viu que hui tenim. Cadascú d'ells tres ha deixat gravat el seu segell personal en cada procediment, en cada activitat, en cada decisió. Per la meua part, res més puc dir que agrair-los la seua dedicació al nostre conservatori. Ens quedaran en la memòria infinitat de records de tot el que hem viscut, i per a sempre, l'amistat.

I el projecte continua, amb un equip renovat que serà l'encarregat de portar-lo endavant. Activitats que volem que es consoliden, propostes que encara estan per desenvolupar i

l'afany sempre per millorar, ens serviran d'impuls en esta nova legislatura que comencem al curs 20/21.

Just quan estàvem a punt de tancar aquesta revista d'enguany ens arriba una esperadíssima notícia que ha fet molt feliç a tota la comunitat educativa. Per fi, el 5 de juny la Conselleria ha anunciat que invertirà més de 5 milions d'euros en la reforma i ampliació del nostre Conservatori dins del Pla Edificant. Per a l'equip directiu serà sens dubte una tasca complicada però apassionant, així és que moltíssimes gràcies als professors Paco Gimeno, Eduard Sala i Paco Molina, que amb energia i il·lusió han acceptat aquest repte per als pròxims quatre anys. Espere que per a ells siga una experiència tan enriquidora com ho està sent per a mi.

I per últim, gràcies a tots els col·laboradors d'aquesta revista Picat i Lligat per les seues aportacions, que fan que la mateixa siga possible cada any.



FINIS SEMPRE

RAMON CANET PEIROTÉN CAP D'ESTUDIS

Davant de l'ordinador em trobe intentant fer una de les tasques més complicades des que vaig arribar al CPM "J.M. Gomis" d'Ontinyent. Vull creure que he ajudat a portar endavant un projecte il·lusionant. Des de fa ja sis cursos hem assolit èxits que ens han costat a tota la comunitat educativa molts esforços. Li hem donat una empenta a la digitalització dels nostres ensenyaments, s'ha posat en marxa un projecte d'innovació educativa amb la inclusió de la música moderna; el talent show menCANTAgomis amb tota la repercussió mediàtica que ha tingut. Hem intentat posar en valor tot el talent dels nostres alumnes i professors organitzant i col·laborant amb el que sabem fer millor: música. Òperes, concerts simfònics i concerts i concursos de Música de cambra... Li hem tornat el seu nom al Conservatori. Ara torna a ser Gomis. La vida musical de la ciutat d'Ontinyent ha trobat un nou actor que semblava estar dormint.

Tot sembla haver-se detingut amb la malaurada arribada del COVID 19 i totes les seues conseqüències. El Gomis està callat.

En mig d'aquest escenari només volia expressar en unes breus línies la meua gratitud a un centre del qual me'n vaig emportant-me més coses de les que deixaré enrere. El meu nom és Ramon Canet i he tingut l'honor de ser el Cap d'Estudis del CPM Gomis d'Ontinyent els últims sis cursos. El curs vinent no continuaré sent professor de Viola al Conservatori.

Escriu amb un regust agredolç pel fet d'haver de deixar enrere un projecte que ha ocupat tantes hores i esforços al llarg d'estos anys.

Vull acomiadar-me especialment de tots els companys del claustre d'aquest curs que han fet un treball magnífic, tot i les difícils circumstàncies en què ens hem vist envoltats.

Vull agrair també a tots els alumnes amb els quals he estat treballant durant aquests anys el treball que han fet.

Per últim vull acomiadar-me de l'equip directiu



amb el qual he intentat millorar el nostre conservatori, amb moments millors i moments més durs. Restaran per sempre en el meu record. Especialment vull fer esment a la nostra directora, Pilar Ferrero. Sense Pili i la seua energia que sembla inacabable no crec que les coses hagueren anat de la manera que han anat. Es tracta d'una persona ordenada, organitzada, directa i resolutiva fins a l'extrem que personalment m'ha ajudat a portar a cap tasques que d'altra manera semblaven impossibles. Ella continuarà com a directora del centre amb un nou equip al seu voltant que de ben segur farà una tasca que tot i ser dura és meravellosa. Quede a la seua completa disposició per ajudar-los des de la distància amb tot allò que puga i ells vulguen.

Me'n vaig però escolte notícies que alegren la cara de la gent a la qual aprecie profundament i que últimament estava ensombrita per les circumstàncies. Conselleria acaba d'anunciar que renovarà l'edifici del Gomis. El Conservatori d'Ontinyent tindrà les instal·lacions que sempre ha merescut però algú altre serà qui s'encarregarà d'ajudar en esta tasca. Me'n vaig pensant que, en la mesura de les meues possibilitats, he posat un granet de sorra en l'èxit d'aquesta fita. S'acosten hores de molt de dur treball il·lusionant que segur que faran sonar de nou el Gomis amb la força que sempre ha tingut.

Moltes gràcies i fins sempre.

IES L'ESTACIÓ, UNA EXPERIÈNCIA COORDINADA

ANDREU BELDA CONEJERO

Hola a tots, sóc Andreu Belda i actualment estic fent segon de professional, en l'especialitat de trombó; al mateix temps estic fent segon d'ESO en l'institut l'Estació. Dur aquests dos estudis alhora és complicat, però gràcies a la coordinació horària entre l'institut i el conservatori estic donant l'assignatura de llenguatge musical i la de trombó a l'institut, per tant, no he d'anar al conservatori a fer eixes dues assignatures. Aquesta facilitat que ens ha donat aquest acord, permet que jo dispose de més temps lliure per les vesprades i puc organitzar-me millor les tasques del conservatori i de l'institut, i a més a més, em permet jugar a futbol.

El funcionament de les classes del conservatori a l'institut és el següent: el dia que ens toca classe de trombó, agafem l'instrument des de casa i una vegada a l'institut el deixem al despatx de direcció; a l'hora de la classe arrebeguem l'instrument i vaig a l'aula que ens han adaptat per a la classe d'instrument. Aquesta classe de trombó substitueix l'assignatura de música de l'institut, com la resta de companys tenen 2 hores i jo només utilitze una per a trombó, l'altra hora que se'm queda lliure, la utilitze per a avançar deures. En el cas de llenguatge musical, convalide l'optativa de 2n d'ESO i en aquest cas sí que utilitze les dues hores; el que fem és simplement anar a classe i puja el professor especialista de llenguatge musical del conservatori a impartir-la a l'institut.

A banda de tot açò, de vegades col·laborem amb algun concert a l'institut, com per exemple aquest Nadal, que vam gaudir de tocar una peça molt divertida que s'anomena "trombumba" tots els alumnes de trombó acollits a la coordinació horària. Per altra banda, també interpretarem una peça amb temes nadalencs junt amb els alumnes de saxòfon, tot açò al saló d'actes de l'institut, dirigits i organitzats pels nostres professors Paco Gimeno i Aroa López.

Espere que l'any que ve també siga així.



PREMIS PROFESSIONALS I CIUTAT D'ONTINYENT

Cada curs se celebren al nostre Conservatori dues convocatòries de premis per a l'alumnat. Ambdues convocatòries coincideixen en l'objectiu de fomentar valors com la superació personal i la responsabilitat, incentivar la constància en l'estudi i, en últim terme, millorar la qualitat de les ensenyances artístiques i destacar l'alumnat que millor ha aprofitat els seus estudis, com a model del treball ben fet per a la societat.

Per una banda, a la finalització de cada curs, es convoquen els **Premis Professionals** regulats per l'Orde 76/2014, de 16 de setembre, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per a l'alumnat que ha conclòs les ensenyances professionals de música.

La convocatòria d'aquests premis s'organitza en dues fases. La primera té lloc al conservatori on s'estudia l'ensenyament professional, i la segona fase és d'àmbit autonòmic i se celebra cada any en un conservatori diferent de la xarxa de conservatoris públics de Conselleria.

Poden optar al premi professional els estudiants que hagen cursat i superat les ensenyances professionals de música i que hagen

obtingut en els dos últims cursos, una nota mitjana igual o superior a 8 punts. Així mateix, han d'obtenir una qualificació mínima de 9 punts en l'assignatura específica a la qual s'opte al premi tant en 5é com en 6é.

El passat mes de juliol es va realitzar a l'auditori del conservatori la fase de centre d'aquests premis corresponents al curs 17/18, i van resultar premiats els següents alumnes:

Xavier Esparza Chornet,
en l'especialitat de Trompeta.

Ainhoa Ródenas Galán,
en l'especialitat de Trompa.

Javier Aresté Garcia,
en l'especialitat de Trombó.

Natalia Revert Ferrero,
en l'especialitat de Saxòfon.

Aquests premis van ser lliurats en el concert de Nadal realitzat a l'església de Sant Miquel, el dia 20 de desembre.

Per altra banda, tenim els **Premis Ciutat d'Ontinyent**, que atorga l'Excel·lentíssim Ajuntament d'Ontinyent, i que van ja per l'onzena edició. Són premis, agrupats en quatre modalitats, destinats a l'alumnat de 5é d'EP que té la





mitjana d'expedient dels cursos 1r a 4t més alta. Aquests premis naixen amb la intenció de motivar l'alumnat en un moment decisiu dels ensenyaments professionals, el pas de 4t d'EP i ESO a 5é d'EP i Batxiller, i consisteixen en una beca de 200 € per a cada alumne. Així mateix, dóna valor a totes les matèries que s'imparteixen en els nostres estudis al tindre en compte totes les qualificacions, no sols la d'instrument, per a optar al premi.

Aquest any els guardons han recaigut en els alumnes:

PERCUSSIÓ-PIANO: **Miguel Renú Carretero**

CORDA-CANT: **Víctor Coll Sanchis**

VENT-FUSTA: **Pau Llácer Izquierdo**

VENT-METALL: **Elena Silvestre Asensio**

L'acte de lliurament dels premis no ha pogut realitzar-se, ja que estava previst dintre de la VI Setmana Cultural programada per al mes d'abril. Els alumnes anaven a oferir un concert com a solistes, acompanyats per l'orquestra i la banda de 5é i 6é, que ha quedat posposat per al proper curs, quan les condicions sanitàries ho permeten.

CONCERT DE SANTA CECÍLIA

El dia 20 de novembre celebrarem a l'auditori del conservatori el tradicional concert de professors amb motiu de la festivitat de Santa Cecília.

En aquesta ocasió ens acompanyaren diversos convidats de l'ajuntament d'Ontinyent: el regidor d'Educació Óscar Borrell, el regidor de Cultura Àlex Borrell, la regidora de Participació Ciutadana Virtudes González i la tècnica d'Educació Emilia Tortosa. A més comptarem amb la presència de Tudi Torró, Acadèmica de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i anterior Directora Territorial d'Educació de la província d'Alacant.

Enguany aquest concert va ser un poc més emotiu per la jubilació del nostre company Juan José Silvestre, qui va ser l'encarregat d'obrir el concert amb música de Rubinstein i Godard per a piano sol interpretant amb gran sentiment. Seguidament va ser el torn de les agrupacions començant pel quintet de corda i



piano format per Elena Berenguer, Roberto Macian, Ramon Canet, Gustavo Canet i Pilar Ferrero amb una gran interpretació de música de Shostakovitx. Li va seguir el quintet de metalls format per Vicent Oliver, José Cháfer, Paco Gimeno, José Vicente Miquel i Carlos Díaz que



va interpretar una divertida obra de Ian McDonald anomenada *Sea Sketches*. Tot seguit el combo de professors format per Aroa López, Vicent Oliver, José Cháfer, Paco Gimeno, Pep Soler, Adolfo García, Nicanor Villanueva i Romuald Gassó ens van fer ballar als nostres seients amb el tema de jazz *One More Once*. Per últim l'orquestra dirigida per Joanjo Albinyana va interpretar la primera Simfonia de Beethoven amb una gran solvència. La plantilla de l'orquestra va estar formada per professors i alumnat col·laborador de corda.

En finalitzar el concert Juan José Silvestre va rebre diversos regals dels seus companys i va ser convidat a dir unes paraules, però com a bon mestre va preferir acomiadar-se fent pujar a cantar als alumnes assistents a l'escenari. Sens dubte un gran final per un concert en què el públic va gaudir escoltant interpretacions de gran qualitat i estils variats.



HOMENATGE A JUANJO SILVESTRE PER LA SEUA JUBILACIÓ

PILAR FERRERO SILVAGE DIRECTORA



En qualsevol col·lectiu hi ha persones que no passen desapercebudes. Eixe era el cas del nostre company Juanjo Silvestre. Després de la seua jubilació, aquest ha sigut el primer curs que no l'hem tingut entre nosaltres des que aquest conservatori es creara, allà pel 1997. Abans de formar part del nostre claustre de professors, Juanjo ja havia tingut una llarga trajectòria musical des de jovenet, que l'havia fet desenvolupar-se en les més variades facetes musicals: des de la direcció de banda i de cor fins a l'ensenyament, passant per la música d'orquestra de ball, o la seua vessant com a organista. Ha format part dels principals estaments del nostre centre: aquell primer curs 97/98 va estar a la directiva de Ricardo Ortega com a secretari, i posteriorment ha estat al Consell Escolar i a la COCOPE. Però principal-

ment, han sigut vint-i-dos cursos ininterromputs de dedicació en cos i ànima a l'ensenyament del llenguatge musical als centenars d'alumnes de tota la comarca que han passat per la seua aula. Apassionat de la seua feina, inconformista amb el sistema, patidor per no malbaratar els recursos i per aconseguir que els seus alumnes aprengueren el màxim possible, i sobretot ..., un gran músic.

Passava molts dies complets al nostre centre, a l'aula 105, als matins preparant classes, i per les vesprades, impartint-les. Encara, de vegades, fem referència a l'aula "de Juanjo" quan ens referim a eixa aula.

Ha sigut un professor exigent, i això ja sabem que genera passions, en els dos sentits. Molts dels seus exalumnes el recordem amb gran es-

tima, i valorem la base que tot allò que ens va ensenyar va servir per a fonamentar la nostra formació musical posterior. Tenia una idea molt clara de què i com ensenyar el llenguatge musical, de com ajudar a desenvolupar l'oïda, insistint en cantar molt, imprescindible per a després poder-ho aplicar a la interpretació amb l'instrument. Gelós de la seua assignatura, i al capdavant del departament de Llenguatge Musical, defenia les seues idees amb total convicció, i de vegades es generaven discussions que ens feien reflexionar a tots sobre el nostre ensenyament, que no pot ser entés en parcel·les independents per assignatures, sinó que han d'anar de la mà, totes amb l'única finalitat d'ensenyar Música.

I amb tants anys com a docent a l'esquena, anècdotes, les que es vulguen. En el Concert de Santa Cecília de 2019 el nostre centre li va rendir un merescut homenatge, al qual es van voler sumar exalumnes que hui en dia estan treballant com a músics professionals per tot arreu del món, i que en recordaven algunes: l'habilitat de fer dictats musicals amb qualsevol instrument que portara a classe, i que per suposat dominava, fins i tot xiulant; tocar algun tema d'Scott Joplin o de Richard Clayderman al final de les classes per a acomiadar-se;

els seus exercicis manuscrits amb una perfecta cal·ligrafia musical; els dictats rítmics fent palmes o pegant amb la llapissera a la taula; la insistència en l'aprenentatge dels intervals que preguntava als alumnes fins i tot quan estaven esperant a la porta per a entrar a classe; o eixes muletiles que de vegades acompanyen tant a algunes persones, que les fan recognoscibles i irrepetibles: “clar, si no és botifarra serà llonganissa”, o “si cada volta que s'enganyeu em donareu una pesseta, al final de curs em compraria un yate”. I en acabar l'acte d'homenatge va fer pujar a tots els alumnes de diferents generacions allí presents que havien sigut alumnes d'ell, es va seure al piano, i els va posar a CANTAR. No calien paraules i no podia ser d'altra manera. Era el millor acomiadament que ens podia dedicar. Juanjo en estat pur.

Així és que no podíem deixar que la nostra revista Picat i lligat d'aquest curs no tinguera un espai per a Juanjo, on fer constar que el recordem i el recordarem sempre, pel que ha significat en aquest centre, per les experiències que hem compartit i pel que ens ha ensenyat.

Moltíssimes gràcies Juanjo per la teua gran dedicació a l'ensenyament musical en la nostra comarca. Gaudeix de la jubilació per molts anys, perquè la tens ben merescuda.



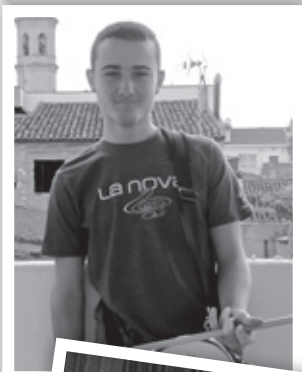
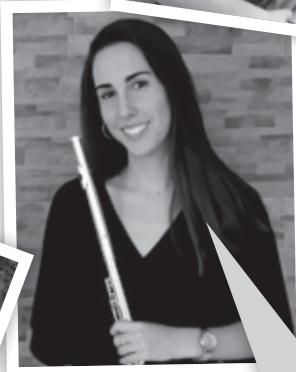
DESPEDIDA DELS ALUMNES DE 6é



El Conservatori d'Ontinyent per a mi és com una segona casa. M'ha ensenyat valors, m'ha ensenyat a respectar, però sobretot, m'ha ensenyat el sentit que té la música que per a mi, és l'art on més pots expressar el que sents en el moment. A banda, m'ha donat amistats que mai oblidaré, ja que algunes han estat amb mi des dels meus inicis fins a 6é d'E.P, m'ha donat moments feliços a les classes grupals, moments de preocupació i d'aclapament per exàmens, proves... moments tristos quan algú s'ho deixa, en fi, moments que són per a tu per sempre. Simplement gràcies als meus pares per escollir aquest conservatori i no altre.

La meua trajectòria al llarg de tot el grau professional al conservatori Melcior Gomis d'Ontinyent ha suposat per a mi un continu creixement i desenvolupament personal i professional. D'una banda, aquest període ha estat marcat per l'esforç i sacrifici, ja que paral·lelament estava cursant els meus estudis de secundària com de batxillerat amb la manca de temps lliure que tot açò suposa. No obstant això, en aquesta etapa al conservatori he comptat amb un magnífic cos docent, millorant els meus coneixements musicals, i he gaudit d'un meravellós nombre de companys.

Acaba una gran etapa. Encara recorde com si fóra hui aquells nervis del dia de la prova: primer contacte amb els nous companys, cares desconegudes, professors amunt i avall... Han sigut molts anys junts i en aquest conservatori ens han ensenyat que amb la música podem riure, podem gaudir i entre moltes altres coses, podem fer amistat. Al llarg dels anys hem anat formant una gran família musical i hem fet del conservatori una segona casa. Recorde amb molta estima els professors, el primer dia de classe d'instrument i molts moments feliços a les classes conjuntes. Al conservatori hi ha de tot: risses, plors, audicions, concerts, excursions... grans companys i amics i un gran professorat que ens ha ensenyat a estimar la música i que ens ha cuidat d'una manera incondicional. Per tant, sols em queda agrair a tots aquells professors que m'han vist i m'han ajudat a créixer com a músic i com a persona, que aquest no és un adéu per sempre, la música sempre estarà present, perquè tot allò que uneix la música no pot separar-ho el temps.



La meua etapa al conservatori professional de música d'Ontinyent la veritat és que ha sigut molt gratificant, he passat per alguns moments roïns i molt bons, però ara en alçar la vista i mirar cap enrere no em penedisc de res, al cap i a la fi tot el sacrifici i esforç fet ens duen a una gran recompensa, en aquest cas acabar l'etapa del professional i gràcies a tot açò, sé que vull dedicar-me a aquest meravellós món, la música. Volia donar les gràcies a tots els professors que m'han ajudat a formar-me, a tot l'equip que ha fet funcionar el conservatori (direcció, conserges, etc.), també me n'enduc a persones que han passat a ser més que amics. En fi, moltes i moltes gràcies a tots fer per açò possible! I que la música siga l'esperit de la nostra ànima!

Aquesta és la segona vegada que m'acomia del Conservatori d'Ontinyent. Allí he viscut dues etapes ben diferents una de l'altra, però molt satisfactòries en l'àmbit personal. Açò m'ha donat l'avantatge de conèixer a més companys i companyes, i també de nodrir-me de diferents professors. Però sense cap dubte, a qui més li dec és a la meua mestra, Fani. Gràcies per acompanyar-me en aquest camí.

Sols cal estar una estona al CPM Gomis per percebre el seu ambient; una atmosfera on es palpa l'arrelament de la música en la seua gent. I és aquesta afecció la que veritablement atrau, escau i complau l'alumne. La passió és el ciment de tota art. No és gens fàcil fer art, perquè per a fer art, art en el sentit complet de la paraula, s'ha de viure'l i, per a això, s'ha d'estimar el que es fa. Agraïsc l'equip docent les oportunitats donades i les experiències viscudes. És un plaer poder aprendre i estar envoltada de gent que té passió pel que fa, que té passió per la música.

II EDICIÓ DEL CONCURS DE MÚSICA DE CAMBRA

PILAR FERRERO SILVAGE PROFESSORA DE MÚSICA DE CAMBRA

És reconegut que la música de cambra és una de les activitats que majors beneficis aporta a l'estudiant de música, ja que ajuda a desenvolupar habilitats com ara l'oïda polifònica, el sentit del ritme, l'afinació, l'equilibri sonor, l'adaptació i coordinació amb el grup, els gestos de codirecció, el fraseig musical, la comprensió del caràcter, els diferents estils musicals o la lectura comprensiva de la partitura. Així mateix la música de cambra contribueix a desenvolupar aspectes de la personalitat com la socialització, la responsabilitat, el lideratge, la sensibilitat, la generositat i la disciplina.

Tenint en compte tots aquests aspectes, i com a estímul a l'alumnat per a potenciar el treball sobre aquesta matèria tan important en la seua formació, el passat curs 18-19 vam iniciar al nostre conservatori un concurs de Música de Cambra entre l'alumnat de 3r a 6é d'Ensenyament Professional. A la fi, aquesta activitat va resultar molt motivadora per al nostre alumnat, amb una gran resposta de participació i de qualitat d'interpretació.

Aquest curs, el departament de Música de Cambra, vist el resultat del curs passat, va prendre la decisió de celebrar aquest concurs tots els anys, i així va ser com el dia 6 de març de 2020 vam celebrar al nostre auditori la semifinal del II Concurs de Música de Cambra. A la fi vam comptar amb 14 grups dels 18 que en un principi s'havien inscrit, i que per problemes d'última hora tots no van poder participar. Va ser una ocasió extraordinària per a que alumnes i públic en general pogueren gaudir

de les magnífiques actuacions de tots els grups, de formacions i repertori molt variats.

El jurat va estar compost pels professors Carlos Díaz Argente (tuba), Joan Josep Albinyana i Gil (piano), Samuel Pérez Ortega (clarinet), Romuald Gassó Biosca (percussió) i Ramon Canet Peirotén (viola), que va actuar com a president.

Després de tota una vesprada d'actuacions, el jurat va ajuntar les seues valoracions i es van fer públics, tal com indicaven les bases, els resultats dels sis primers classificats, que eren els que havien de passar a la Final. Sobre un màxim de 160 punts, les valoracions del jurat van ser les següents:

Corda'm: 151 punts, **Trio-mfants:** 129 punts, **Trio Giner & Cambra:** 115 punts, **Blue Trio:** 100 punts, **Go Singen:** 98 punts i **The Bomb of Marc Brass Quintet:** 97 punts.

La Final havia de celebrar-se el divendres 27 de març, i els tres grups guanyadors havien de participar el dia 2 d'abril en un concert a l'Aula Magna del Campus de Gandia de la Universitat Politècnica de València, junt amb els grups guanyadors dels concursos de Música de Cam-



bra que se celebren als Conservatoris de Cullera i Oliva.

Al declarar-se l'estat d'alarma sanitària pel COVID-19 i suspendre's les classes presencials, es van anul·lar tant la Final com el concert de Gandia. Encara que les classes van continuar de manera on-line, la Música de Cambra va ser una de les matèries que més alterada va vore la seua programació, a pesar de les nombroses iniciatives dels respectius grups per a tocar des de casa amb els companys. Ja no hi havia opció de realitzar la Final en condicions, i per al proper curs alguns alumnes ja no estaran al centre, i altres formaran part d'agrupacions diferents. Tot açò fa prou complicat tornar a juntar als grups tal com estaven al mes de març, i poder realitzar els assajos i la preparació necessària per a una segona actuació.

Per tant es va determinar per part de la directiva del centre i el departament de cambra, donar com a merescuts guanyadors als tres primers classificats de la Semifinal, ja que van demostrar la seua qualitat i el seu mèrit per a emportar-se aquestos premis, i deixar per al curs vinent l'acte d'entrega dels mateixos, que consisteixen en dotació de material didàctic i el diploma acreditatiu:

1r PREMI: Corda'm, format per: Víctor Coll i Maria Xia Silvestre (violins), Gabriel Portero (viola) i Marc Silvestre (violoncel).

2n PREMI: Trio-mfants, format per: Judit Bel-



da i Aida Llopis (soprans) i Alejandro Espinosa (piano).

3r PREMI: Trio Giner & Cambra, format per: Pau Cambra (oboè), Amalia Guarnier (clarinet) i Carmen Guarnier (piano).

Gràcies als professors del departament per la seua implicació i la motivació que van donar a la participació dels alumnes en el concurs.

Enhorabona a tot l'alumnat participant pel treball i l'esforç que van realitzar, i felicitacions especials per als guanyadors!!!

Ens veiem en la tercera edició.

XARRADA DE VICENT LLIMERÀ. ORIENTACIÓ A LES PROVES D'ACCÉS A LES ENSENYANCES SUPERIORS

ELENA BERENGUER DOMÉNECH PROFESSORA DE VIOLÍ

El dimarts 18 de febrer a les 18.30 h es realitzava una xarrada a l'Auditori del Conservatori Professional de Música d'Ontinyent impartit per D. Vicent Llímerà. És catedràtic d'oboè del Conservatori Superior de Música de València.

Aquesta xarrada va tractar diversos temes d'inquietud per als nostres alumnes de cara als estudis superiors de música i també de cara a un futur laboral.

Es va començar explicant l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES), procés promogut per pràcticament tots els països europeus, destinat a impulsar més integració i una millora de conjunt de l'educació superior europea del qual partim per poder entendre correctament en quin lloc ens situem ara mateix en el sistema educatiu després del pla Bolonya.

El títol superior està situat al nivell 6 i és considerat un Títol de Nivell de Grau amb els seus corresponents crèdits ECTS (sistema europeu de transferència de crèdits).

Els crèdits són la manera de mesurar el treball que es realitza per l'adquisició dels coneixements i capacitats necessàries per a superar les matèries del seu pla d'estudis. Un crèdit equival a 25-30 hores on s'inclou el temps dedicat a les classes lectives, hores d'estudi, tutories, seminaris, pràctiques, concerts, així com les exigides per a la preparació i realització d'exàmens i avaluacions.

Cada curs està compost per 60 ECTS, és a dir, un total de 240 crèdits (unes 1500 hores aproximadament) on un 40% és el treball de casa i per tant, és avaluat. Els crèdits estaran complets quan s'aproven els 4 cursos, es finalitzen les pràctiques i s'aprova el TFT (treball final de títol), que consisteix a posar en pràctica la capacitat per a investigar.

L'objectiu d'aquest sistema és facilitar la mobilitat dels estudiants mitjançant la utilització d'un sistema de crèdits comú a tota la Unió Europea.



El Programa Erasmus+ facilita aquesta mobilitat tant per a estudiants com per a professors entre els diferents països de l'Espai Europeu. Cobreix els estudis i les pràctiques amb una durabilitat d'entre 3-4 mesos fins a un curs complet.

El Reial Decret que regula l'ordenació dels ensenyaments artístics superior de música és el RD 1614/2009, de 26 d'octubre i el Reial Decret 631/2010, de 14 de maig aprova el pla d'estudis de música on la Comunitat estableix unes matèries mínimes de formació bàsica i les seues assignatures optatives establides en la LOE. Apareixen noves especialitats com tabal i dolçaina dins de l'Ordre 72/2011 on es fa constar la música popular com a estudis superiors.

Les diferents Especialitats itinerants que trobem als Conservatoris Superiors són: Composició, Direcció, Musicologia, Pedagogia, Sonologia, Interpretació i Producció i Gestió (s'estudia en l'àmbit privat).

Específicament als Conservatoris en la Comunitat Valenciana podem cursar:

- Conservatori Superior "Óscar Esplà" d'Alacant: Composició, Interpretació (Cant, Guitarra, Instruments orquestra simfònica i Piano), Musicologia i Pedagogia.
- Conservatori Superior de Música "Joaquín Rodrigo" de València: Composició, Direcció, Interpretació (Arpa, Cant, Clave, Guitarra, Instru-

ments orquestra Simfònica, Instruments música popular, Jazz, Orgue i Piano), Musicologia, Pedagogia, Sonologia.

- Conservatori Superior de Música “Salvador Seguí” de Castelló: Composició, Interpretació (Clave, Guitarra, Instruments orquestra simfònica, Instruments de música antiga, Piano), Pedagogia.

Les diferents eixides laborals que ens pot donar una titulació superior són:

- Composició (arreglista, orquestrador, transcriptor, assistent d'un compositor, compositor...).
- Direcció (d'orquestra, de banda, de conservatori, d'escola de música...).
- Musicologia (escriure crítiques de concert, premsa, redactor, comentarista de ràdio, tv...).
- Pedagogia (docent al conservatori, escola de música, a nivell privat).
- Sonologia (producció, tècnic de so, regidor, càmera...).
- Interpretació (Arpa, Cant, Clave, Instruments orquestra Simfònica, Instruments música antiga, Instruments de la música popular, jazz, orgue, piano).
- Producció i Gestió.

Però, per a poder estudiar en un Conservatori Superior de la Comunitat Valenciana, que s'ha de fer?

S'ha de fer una prova d'accés. L'institut superior d'ensenyances artístiques de la Comunitat Valenciana (ISEACV) publica una convocatòria, el model de sol·licitud o instància i la inscripció per a la prova específica d'accés.

S'hi han de complir uns requisits per poder realitzar la prova d'accés, com:

- tindre el títol de batxiller
- o haver superat la prova de majors de vint-i-cinc anys i una prova específica.
- també poden accedir al superior els majors de setze anys, realitzant una prova humanística. Hi ha un centre específic d'educació a distància a la Comunitat Valenciana, es realitza online.

La prova per a interpretació es divideix en 2 apartats.

- la prova d'interpretació consisteix a presentar un programa d'una duració de 30 minuts compost de 3 obres de diferents estils, on una d'elles s'hi ha d'interpretar de memòria. S'ha

de traure un 5 per a aprovar i això valdrà un 50 % de la nota global de la prova d'accés.

- l'anàlisi representa un 25%, és una prova tipus text, i l'altre 25% correspon a una lectura a primera vista.

Si estem interessats en 2 especialitats, hem de presentar dues instàncies i realitzar totes les proves de cada especialitat.

I si estiguérem interessats en Pedagogia?

La prova consisteix en:

- interpretar un programa de 30 minuts amb l'instrument propi que serà avaluada pel professor d'instrument, s'ha de superar en un 5 sobre 10 amb caràcter eliminatori i representa un terç de la nota, 33%.
- i la segona part sense caràcter eliminatori i consisteix en un anàlisi estructural que equival a un terç de la nota i una lectura a primera vista al piano, que l'avalua el professorat de pedagogia.

Per a aquells alumnes que estiguen interessats en Sonologia, la prova consisteix de 3 exercicis:

- una prova d'anàlisi, i representa el 25% nota.
- una prova d'interpretació del seu instrument de 3 obres i representa el 25% de la nota.
- una prova de continguts bàsics de tipus tècnic (continguts matemàtics, físics i informàtics, de caràcter general).

Hem de tindre en conter que la nota mitjana de l'expedient acadèmic val el 50% de la nota. És criteri de cadascú presentar-lo o no.

Si es realitza la prova en un conservatori i s'aprova, el resultat serveix per a anar a un altre conservatori, sempre que hi haja places vacants.

Per finalitzar, les dates de les proves d'accés són aproximadament a principis de juny, però abans podeu tindre un primer contacte amb els conservatoris el dia de les portes obertes.

Les portes obertes ens brinden l'oportunitat de visitar els conservatoris, conèixer les seues instal·lacions, així com el professorat i inclús poder fer alguna classe amb algun d'ells. És un dia especial en el conservatori on participa molta gent i vos anime que vingueu a conèixer-nos.

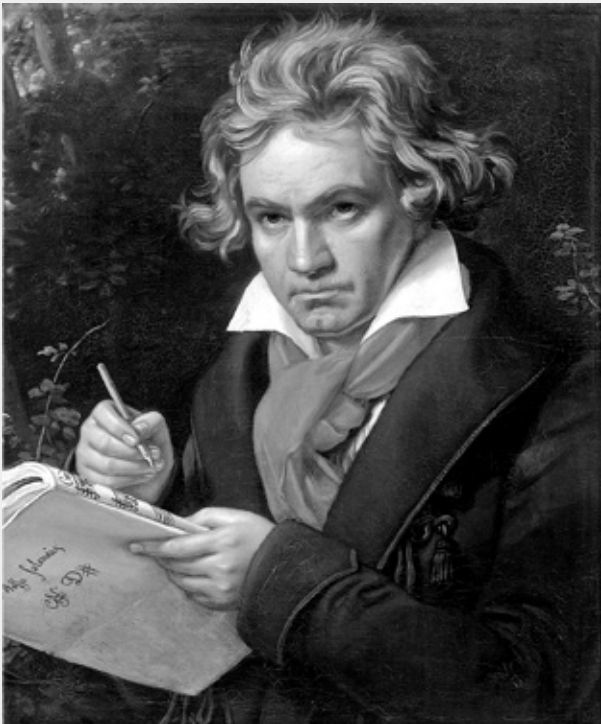
Les Ensenyances Artístiques Superiors permeten accedir a distintes eixides professionals amb un futur ple d'il·lusions i d'oportunitats.

ANÀLISI DEL PRIMER MOVIMENT: LARGO ALLEGRO DE LA SONATA OP.31 NR.2 “LA TEMPESTA”

CARMEN GUARNER GINER - NEUS LLINARES BELDA

ALUMNES DE 6É D'ANÀLISI

COORDINACIÓ: **PACO MOLINA RUBIO** PROFESSOR D'ANÀLISI



Ludwig van Beethoven, va nèixer a Bonn (Alemanya) el 16 de desembre de 1770 i va morir a Viena (Àustria) el 26 de març de 1827.

Representa un dels més importants referents de la composició en la història de la música occidental. Encara que la seua trajectòria compositiva és la que li confereix un lloc especial entre els grans, també va desenvolupar la tasca d'interpret com a pianista i director. Pertany a l'escola vienesa amb Haydn i Mozart, sent l'última gran figura del classicisme, de fet és considerat el compositor que representa la transició al romanticisme. Durant el transcurs de la seua trajectòria creativa, es constata una evolució marcada tant en les estructures formals com en les relacions tonals. La seua producció comprèn des de música pianística i de cambra fins

a una rellevant producció simfònica, exercint influència en molts compositors del període romàntic.

Aquesta obra, escrita en 1802, va ser considerada per l'autor durant molt de temps com la seua millor sonata. Encara que el títol ha donat peu a diverses conjectures, el que sí que denota aquesta obra és el seu marcat caràcter tràgic. No és casual que precisament siga una sonata coincident en el temps amb la seua estada en Heiligenstadt i el seu famós testament, on el compositor expressa el seu turment tant per motius de salut –amb la seua sordesa ja present– com anímics i espirituals no aliens al seu esmentat estat físic.

L'exposició d'aquest primer moviment en Re menor comença amb un primer tema que presenta en un joc de contrastos. Per una banda, un inici –m1– en temps *Largo* i dinàmica *pp* basat en un arpegi ascendent de dominant –partint de la sensible– que conclou amb una seqüència melòdica amb les tres notes de l'acord. Seguidament passa a un *Allegro* on el respectiu conseqüent –m2–, pren un nou



Sonata 1ra Edició.



caràcter agitat en *p* amb un *crescendo* que repetit i transportat posteriorment reprén, amb un cromatisme, de nou el moviment lent en *Adagio* al quart compàs, presentant *m3*, el qual serveix de tancament de la frase. Aquest està constituït per una semicadència en la dominant amb un acord appoggiatura previ com es pot observar la figura 1.

La segona frase d'aquest tema s'inicia amb un acord de Do major amb la mateixa disposició que l'acord inicial en *m1*; novament en *Largo* i que denota intencionalitat de fer una rèplica en Fa major –tonalitat relativa– però que en realitat presenta un joc amb dominants secundàries on es desenvolupa el motiu *m2* de la frase de l'*Allegro* inicial. Després d'un increment

de tensió, culmina en el registre agut seguit d'un descens que dilata l'extensió de la frase amb un ampli passatge unisonal i tanca amb una cadència autèntica perfecta, on finalitza aquest tema i s'inicia el pont.

El pont, que té caràcter d'element temàtic, presenta un canvi de caràcter amb la rítmica de tresets constant, i on es desenvolupa un diàleg entre el greu amb un arpeggiat que és respost per una cèl·lula en negres per graus conjunts en la mà dreta (com s'observarà posteriorment en la figura 7), i que acaba diluït amb una sola negra en *staccato*. Presenta un procés modulant que ens portarà a la tonalitat de La menor, on es presenta el segon tema –tema B– d'aquest moviment.

Fig. 2. Segona frase del tema A on es desenvolupa *m2* del *Allegro* fins a acabar –després d'un passatge monofònic en uníson i posterior octava– en la cadència autèntica amb l'inici per el·lipsi del pont.

Fig. 2. Segona frase del tema A on es desenvolupa *m2* del *Allegro* fins a acabar –després d'un passatge monofònic en uníson i posterior octava– en la cadència autèntica amb l'inici per el·lipsi del pont.



Fig. 3. Fragment final del pont ja en la tonalitat de La menor i inici de la primera frase del tema B.



Fig. 4. Fragment del tema B on s'observa la similitud del tractament motívic amb el tema A a càrrec del motiu m2' que, amb dues presentacions –abreviada i estesa– articula la primera frase del tema.

El tema B en aquesta primera frase presenta un element motívic que sens dubte deriva del motiu de corxeres de l'*Alegro* inicial, com es pot observar a la figura 4. Amb la diferència de la recurrència intervàl·lica que en aquest cas és la 3a, determinada pels arpegis de dominant i de tònica respectivament. Una característica important és l'acompanyament del moviment *ostinato* en corxeres sobre una pedal de dominant amb bot d'octava i brodadures; característiques de moviment que marquen diferències respecte al tema A.

Després de catorze compassos, conclou la primera frase del tema B amb una cadència imperfecta a partir d'un disseny en octaves que, dibuixant un acord de sèptima disminuïda com a dominant, resol sobre una primera inversió del tònic. Sorgeix a partir d'eixe punt una nova

frase del tema B, en aquest cas molt contrastada, on els acords en bloc se succeeixen amb moviments en octava i la pulsació de corxera ha desaparegut. La nova idea temàtica –m4– es basa en un joc de brodatura per segones menors al voltant de la tònica; on juga un paper important en el color i conseqüent caràcter l'acord de Sexta Napolitana –acord molt emprat per l'autor– com es pot observar a la figura 5.

Una volta presentada aquesta nova idea en registre greu i agut respectivament, segueix amb un derivat ascendent cromàtic que, amb una harmonia a càrrec de dominats secundàries, incrementa la tensió culminant en el registre sobreagut per tornar, quasi sobtadament, de nou al greu, on la idea inicial reapareix acompanyada amb intervencions en l'agut de negres



Fig. 5. Final de la primera frase del tema B i inici de la segona amb la notable presència de l'acord Napolità.

i blanques, amb intervals harmònics de tercera o sexta. Conclou aquesta frase amb un període que incrementa la tensió amb la dinàmica que part, des de les corxeres en *p* del registre més greu, fins al central en *crescendo*. Acaba donant pas una última secció de l'exposició d'aquest moviment. Es tracta d'un *Període Cadencial* basat en dos elements superposats: uns arpegis de tònica i dominant alternats sobre els corresponents acords en blanques amb síncope, que intercanvien les parts cada dos compassos, acabant en una cadència perfecta. Acaba l'exposició amb un enllaç que amb caselles de primera i segona fan el pas a la repetició i al desenvolupament respectivament.

El desenvolupament presenta una analogia significativa amb altra sonata cèlebre de l'autor. La sonata *Patètica* – Op. 13 N.8–. La coincidència està en el fet que totes dues sonates inicien igual el desenvolupament, amb l'aparició del motiu en temps lent introductori; salvant les distàncies pel que fa a l'extensió; que en el cas de la *Patètica* és major i en aquesta es

basa en una idea de dos compassos. Aquesta reaparició a més a més, li confereix a aquest element motívic –*m1*– major rellevància que, per la seua recurrència, pren l'estatus d'element referencial de l'obra. Des del punt de vista fenomenològic, presenta un punt de calma després del caràcter agitat, ple de força i intensitat de l'*Allegro* escoltat. El *Largo* d'aquest desenvolupament comença amb l'arpegi de Re major articulat com a l'inici de l'obra: iniciat des de la tercera i acabant en calderó. En compte de succeir-li l'*Allegro*, li segueix el mateix motiu però, aquesta vegada amb un acord de sèptima disminuïda de Do# m; seguit finalment d'un acord de Fa# major iniciat des de la quinta. De seguida; ara sí– es reprén l'*Allegro* inicial presentant en aquest cas, no el motiu del tema A –*m2*– sinó el material temàtic del pont en la tonalitat de Fa# menor.

El discurs modula seguidament a Do major, i posteriorment arriba a la tonalitat principal – Re menor– amb el mateix material temàtic. Acaba diluint-se amb la figuració de tresets



Fig. 6. Part final del *Període Cadencial* que tanca l'exposició del moviment abans de l'enllaç que conduirà a la repetició i al desenvolupament. S'observen les correspondències entre les parts que alternen els registres.

pròpia del pont, i apareix els dos últims compassos a una sola veu fins a un acord de dominant que reprén en octaves –recurs ja observat anteriorment– el disseny de corxeres, per a introduir el passatge final que enllaçarà amb la reexposició.

Aquest passatge presenta un període de dotze compassos agrupats de quatre en quatre amb un disseny basat en desplegaments derivats del *baix Alberti*, duplicat en octava entre les dues mans i que repeteix cada vegada en un registre més greu sobre pedal de dominant. Acaba amb un breu període d'acords en redones amb un efecte de repòs que contrasta amb els compassos anteriors més agitats i sempre sobre la nota dominant en el greu. Finalitza el desenvolupament amb un enllaç basat en una

línia en octaves amb el segon grau alterat –grau napolità– que ens conduirà de nou al motiu –*m1*–de l'arpegi inicial amb la reexposició.

La reexposició s'inicia textualment amb *m*, però s'amplifica amb una línia a una sola veu de caràcter recitatiu con *espressione e semplice*. Conclou amb un silenci en calderó presentant de nou el motiu Allegro del tema A, acabant la primera frase del mateix textual. A continuació ens presenta l'inici de la segona frase del tema A però aquesta vegada sols manté la part del Largo –*m1*–sobre l'acord de Do major. L'autor de nou "trenca" la reexposició amb un nou recitatiu. Aquesta volta bordejant la tonalitat de La bemoll major amb repòs en un calderó, i prescindeix de l'*Allegro* subsegüent. Aquest és substituït per un material nou que a la vegada



Fig. 7. Part de l'element introductori del desenvolupament i inici del discurs basat en el material temàtic del pont.



Fig. 8. Final del desenvolupament on es veu la diversitat de caràcters amb les corxeres insistents, els acords en redones i la línia en octaves amb negres que condueix a l'inici de la reexposició.



Fig. 9. Fragment del pont de la reexposició on s'observa l'alternança de les idees esmentades que es contraposen.

farà la funció de pont. S'entén que amb l'ús massiu del pont pròpiament en el desenvolupament, Beethoven decideix prescindir d'ell en la reexposició, mantenint l'interès amb nous elements. Aquest nou pont està articulat sobre dues idees, una basada en acords en negres entre silencis i altres amb arpegis de diversa durada rítmica, ocupant dos compassos respectivament cada idea. Des del punt de vista harmònic i tonal, resulta d'efecte sorprenent: des de la tonalitat insinuada abans de La bemoll major, passa directament a un acord de dominant de Fa sostingut menor, aplicant el recurs de l'enharmonia, seguit en el següent element pel seu respectiu tònic; la mateixa seqüència de quatre compassos es repeteix sobre Sol menor i la tercera vegada trenca la regularitat amb una idea derivada del que s'ha escoltat en aquests compassos precedents, per a proposar tensió amb un acord de sèptima disminuïda –dominant de la dominant de Re menor– al llarg de quatre compassos.

Aquest últim passatge ens condueix al tema B, en la corresponent tonalitat de la reexposició –Re menor– i es manté textual fins al final amb una *Coda* sobre l'acord de tònica en registre greu, juntament amb arpegis en registre més greu encara en dinàmica de *pp*. Eixe efecte de moviment en el greu li dona la sensació de dramatisme en els últims compassos del moviment. Acaba amb el mateix acord en els tres compassos finals amb valor de redona i una major amplitud de registre.

Per a concloure aquesta exposició, cal fer menció a la concepció de forma com a procés en Beethoven. Aquest autor implementa un procés de transformació imparable, basat en els motius presentats en els primers sis compassos. Es pot dir que Beethoven modifica revolucionàriament la forma sonata, transformant-la en un drama de diverses etapes a través de l'innovador desenvolupament motriu observat, i com a resultat, a través de l'ambigüitat de les funcions formals de quasi totes les seccions de la forma sonata. Com deia Maynard Solomon: «Beethoven va ser el primer a fusionar per complet el tempestuós estil heroic plagat de conflictes amb els principis de la forma sonata». El contrast més gran (conflicte) en aquest primer moviment és entre el primer i el segon motiu, separats pel *Largo* i l'*Allegro*. Per altra banda el motiu de l'*Allegro* i el motiu cadencial final en *Adagio*, malgrat de les seues diferències de caràcter, es combinen realment en un únic període de quatre compassos.

Cal per últim, fer menció també a l'alliberament de les relacions tonals que presenta Beethoven, com s'ha pogut veure en successions de tonalitats molt allunyades en diferents moments de l'obra.

En conclusió, s'ha pogut observar que Beethoven –amb tot el que s'ha pogut veure en aquesta anàlisi– obri tot un món de possibilitats, tant per la part tècnica com l'expressiva. Raó que pot explicar clarament la seua aportació al procés de transició al romanticisme.

Bibliografia:

- De la Guardia, E. Las sonatas para piano de Beethoven. Ricordi. Buenos Aires. 1985
- Gauthier, A. Beethoven. Espasa-Calpe. Madrid. 1983
- Solomon, M. Beethoven. Schirmer Trade Books. New York. 1998

ELS EXALUMNES PARLEN: NOEL NICOLAU, COMPOSITOR

Format amb la trompeta al Conservatori d'Ontinyent, on va realitzar els estudis professionals entre els anys 1999 i 2005, Noel Nicolau es dedica actualment a la docència i a la composició en el terreny audiovisual. Després del seu pas pel nostre conservatori es va formar com a compositor i especialitzar en la música de cine. Va realitzar el Grau Superior de Música en l'especialitat de Composició al Conservatori Superior de les Illes Balears entre 2005 i 2010. Posteriorment va cursar un Màster en música de cine i mitjans audiovisuals a l'ESMUC. És possible que hages escoltat música seua en alguna pel·lícula, anunci o documental, qui sap!

En l'actualitat compagina la composició de música per a audiovisuals (cine, documentals, publicitat, teatre, etc.) amb la docència en un institut públic d'educació secundària.

Quins records guardes del Conservatori d'Ontinyent?

Guarde molts bons records del conservatori i la seua gent. Recorde les classes en llocs diferents: a la Bola, al carrer Francesc Cerdà (al costat de l'Alumini), al carrer Gomis i a l'actual ubicació. Les classes de trompeta amb Xavi Lliso i Ricard Casañ. També el viatge a Viena i mil anècdotes. Molts matins d'estudi i vesprades de classes. Els sopars a la pizzeria Rondinella i els infinits cafés a l'Atenea. Els últims dos anys ja tenia carnet de cotxe i feia de xòfer d'alguns companys, va ser molt divertit.

No sé si amb l'edat estic idealitzant el passat, però sobretot recorde riure, vam riure molt.

Tens contacte amb els companys de la teua promoció?

Sí, tot i la distància, encara tinc contacte amb molts d'ells i alguns estan entre els meus millors amics.

Creus que els ensenyaments professionals preparen bé als alumnes per als estudis superiors i la vida laboral?

La gran majoria de la meua promoció al Conservatori d'Ontinyent vam accedir a conservatoris superiors i això no és una casualitat, el d'Ontinyent és un molt bon conservatori professional. Tinc un gran record de molts professors que vaig tindre i recorde que vaig eixir especialment motivat.



Quan vas decidir que volies dedicar-te professionalment a la música?

La veritat és que no va ser una decisió presa amb consciència. Em fascinava l'ambient d'estudi musical a la banda (el Gamell) on alguns músics quedaven cada matí per estudiar, esmorzar i seguir estudiant. Vaig optar per l'horari nocturn a l'institut, em vaig unir a aquell grup de músics matiners i a poc a poc el camí va anar fent-se, pujant de nivell i avançant els cursos.

Què va fer decantar-te per la composició?

Sempre se m'havien donat bé les matèries més teòriques i recorde que els exercicis d'harmonia eren com xicotets reptes que em motivaven enormement. Amb la trompeta, tot i no fer-ho malament, veia que no destacava i això em va facilitar la decisió. Recorde també que estava fascinat amb l'obra de Mahler, Bartok i Debussy, i que intentar entendre què passava en les seues obres va acabar d'encaminar-me cap al món de la composició.

Per què vas triar el Conservatori Superior de les Illes Balears?

En aquell temps el Conservatori Superior de les Illes Balears gaudia de molt bona reputació. Hi havia molt de professorat convidat, solistes internacionals, cursos, masterclass, etc. El departament de composició també era potent, i tot i que oferia molt poques places, vaig decidir provar sort. Les proves d'accés van ser al juny i hi vaig entrar. En altres conservatoris les proves eren al setembre, però la idea de viure en les illes em va encisar i em vaig matricular sense contemplar més opcions.

Et va costar integrar-te?

Gens, hi havia gent de tot arreu, l'ambient era fantàstic i un nivell musical molt alt. Encara mantinc el contacte amb gent d'aquella època i tinc molt bon record.

Parla'ns dels estudis de postgrau que vas realitzar després de finalitzar els estudis superiors.

Des de sempre m'ha atret el cine i acabant el grau superior de composició vaig saber que a l'ESMUC oferien un màster en composició de

música de cine i mitjans audiovisuals. El professorat era d'un nivell enorme, en actiu i amb molts projectes a l'esquena. A més, el treball final de màster era la composició i gravació d'una BSO amb una orquestra. Hi vaig anar de cap.

A Europa la majoria de bandes sonores es graven en països de l'Est, ja que tenen estudis de gravació dignes i les orquestres són molt assequibles, així que per al treball final de màster vam anar a Kiev (Ucraïna) a gravar els nostres projectes. Va ser una experiència única, de la qual guardo un gran record.



Al màster vaig fer molts contactes que em van obrir portes a posar música a diferents projectes (curtmetratges, teatre, publicitat, documentals, etc.). A poc a poc vaig anar fent-me un lloc i van anar sorgint projectes de més envergadura.

En l'actualitat hi ha algun Grau específic de música per a audiovisuals?

Sí, crec que l'únic que s'imparteix a l'Estat espanyol és el que ofereix ENTI-UB concretament és el Grau en Producció de Música i So per a la Indústria de l'Entreteniment. També ofereixen els estudis en format màster anual, tot i que molt més limitats en continguts. N'he sigut professor durant un temps impartint orquestració MIDI i tant les instal·lacions com el nivell d'exigència és alt.

Pel que fa als màsters enfocats a la música de cine, n'hi ha bastant oferta: ESMUC, ESART, ENTI-UB, Liceu, UAX, Blanquerna, etc. Dels que conec, recomane els d'ESMUC i ENTI-UB.

En l'àmbit internacional, sense dubte la referència en el món de la música audiovisual és Berklee (Boston, EUA) des de fa molts anys. Sé que tenen un campus també a València, i conec a diferents professors que hi imparteixen classe. També és una molt bona opció.

Quin és el procediment per a posar música a un documental o una pel·lícula?

És un procés llarg, intentaré ser breu: segurament hi ha una feina prèvia, que és la d'aconseguir el projecte. Els inicis sempre són complicats, en aquest sentit sovint has de sacrificar el pressupost (per exemple, als curtmetratges no cobra ningú, per norma) per aconseguir posar la teua música en projectes audiovisuals. Els curts són una molt bona opció per trencar-se la mà i enfrontar-se a al repte de compondre per a la imatge.

Una vegada tenim el projecte, hi sol haver una reunió amb director (i productor, de vegades) on es veu el muntatge definitiu, es determina quin ha de ser el caràcter general de la música, quin rol ha d'agafar amb la imatge i en quins moments ha d'haver-hi música. Es coneix com a *spotting session*.

També hem de definir què farem amb el pressupost que es té. De vegades no n'hi ha i hauré de compondre i editar la música amb instruments virtuals. En l'actualitat la qualitat de les biblioteques de *samples* ha millorat molt i amb un ordinador potent i hores d'edició es poden fer meravelles sonores. Per tant, haurem de decidir quina quantitat va destinada als músics, a tècnics, a sala, etc. Si ens interessa

una gran orquestra i el pressupost és just, haurem de buscar una orquestra assequible, però segurament d'una qualitat musical inferior. També es pot optar per gravar pocs músics (solistes, per exemple) i la resta de l'orquestra que siga virtual. Hi ha infinites opcions i l'experiència és determinant per trobar-ne la més sensata.

Després de tot aquest procés podem començar a compondre. Actualment sempre s'utilitzen seqüenciadors (DAW) per elaborar maquetes





de cada bloc musical. Haurem d'estar en contacte constant amb el director de la pel·lícula (o del projecte) perquè es done el seu OK. Aconseguir aquest OK no sempre és fàcil, ja que depèn sovint d'un director amb uns criteris musicals limitats. Això pot generar certa frustració.

Una vegada tenim l'OK dels blocs de música, farem les partitures per als músics que ho gravaran. Després tindrem les sessions de gravació amb l'orquestra (o la formació en qüestió) i si tot ha anat bé, sols quedaran les sessions de mescla i masterització de la música i la sessió de mescla de la música amb la resta del projecte (*foley*, *FX*, *ambient*, etc.).

Conta'ns algun projecte en el qual has treballat que haja sigut important o especial per a tu.

L'últim projecte en què he treballat és *L'arxipèlag indòmit*, un documental sobre la natura de les Illes Balears. Tot i ser un documental, s'ha fet una producció molt similar al cine, de fet s'ha estrenat en sales amb molt bona acollida.

QR del documental:



Hi ha alguna cosa més que ens vulgues contar?

Sí, un consell per a l'alumnat: intenteu sempre buscar allò que més vos motiva, encara que se n'isca de la norma. Si trebal·leu i vos esforceu, arribareu on vulgueu. Sigueu curiosos, feu-vos preguntes i busqueu la resposta de tot el que no sabeu.

Moltes gràcies!!!

DONES VALENCIANES COMPOSITORES

NEUS LLINARES BELDA

Les dones sempre han estat les més oblidades en la història i així ho és també a l'àmbit de la música, més concretament a l'àmbit de la composició.

A banda de les compositoras **Matilde Salvador Segarra** i **M^a Ángeles López Artiga** les quals són dues de les figures més representatives de la dona valenciana, no es parla en el camp

compositiu valencià de moltes altres dones rellevants com **les germanes** Francisca, Ambrosia i María Luisa **Pitarch**, que componien en un convent en el segle XIX, **Ethelvina Ofelia Raga Selma**, pianista de cinema mut o **María Luisa Campos Cutayar**, que va compondre una sonata per a la VI Flota Americana, entre altres, les quals exposarem a continuació.

LOLA VITORIA TARRUELLA

Un dels casos menys parlats és el de Lola Vitoria Tarruella (1880-1952), natural d'Alcoi, vivia amb la seua família acomodada i catòlica a Villena, on va morir. Començà a estudiar música a Villena i més tard a València. Tot i no obtindre la formació musical superior, va esdevenir una excel·lent compositora.

Va tindre dues filles, les quals van morir a causa de la febre tifoide, la qual cosa va provocar un estat de depressió en Lola, trobant refugi en la música i en l'espiritisme.

La compositora compta amb 30 obres per a piano, sarsueles, marxes, obres còmiques i per descomptat, obres religioses.



L'any 1936, va ser empresonada per les milícies republicanes pels seus dots esotèrics. Anys després, una malaltia va acabar consumint definitivament la seua vida.

LOLITA SORIANO

Una de les compositoras més rellevants del segle XX, va ser professora del Conservatori de l'ajuntament de València durant més de 50 anys i va fundar el cor infantil Juan Bautista Comes.

Destaca per se una autora molt prolífica, sabem que la seua producció es va desenvolupar principalment durant l'època franquista,



per tant compta amb moltes marxes militars i patriòtiques i a més, és la compositora més antiga de la qual es té constància als arxius de la Banda Municipal de València.

A les seues composicions, li podem sumar un

gran nombre de cançons infantils, un *Ave Maria* i molta música escrita per a piano i veu. La seua obra principal és el primer himne del València C.F i de segur que molts aficionats desconexen la seua autoria.

ENCARNA BELTRÁN-HUERTAS LÓPEZ

Altra de les dones valencianes compositores més lluitadores per la seua professió va ser Encarna Beltrán-Huertas. Va realitzar estudis musicals de piano, solfeig, harmonia i composició en els conservatoris Joaquín Rodrigo i José Iturbi. És a València on ha desenvolupat la seua vida personal i professional com a compositora, poetessa i docent. A més, Encarna va ser professora d'harmonia al nostre centre.

Encarna va estudiar infermeria, però la seua sensibilitat li va impedir conviure amb el patiment, la malaltia i la mort. Aquest tret de la seua personalitat l'ha acompanyada al llarg de la seua vida en totes les seues creacions, tant musicals com poètiques.

És una lluitadora per visibilitzar la presència de les dones en la música, és membre de les associacions de Compositors Simfònics de la Comunitat Valenciana i de «Mujeres en la Música», així com creadora de l'Orquestra Simfònica Enbel's del Cercle de Belles Arts de València.

Ha compost més de 200 obres, tant corals com instrumentals i tot aquest treball ha sigut reconegut amb tres premis nacionals de composició. En l'actualitat està jubilada, però aquesta inquieta dona no ha deixat d'escriure ni de compondre i, segurament, no ho deixarà de fer mai.

«El problema és que a les dones no ens programen, hi ha massa compositors molt arrelats i, tot i que hi ha creadores de molt de talent, no som visibles per als directors, ni per als qui tenen la responsabilitat de programar»



La música valenciana ha estat plena de dones desconegudes però que han deixat la seua marca irreversible, no deixem que caiguen en l'oblit.

WEBGRAFIA

- <https://valenciaextra.com/exposiciones-les-nostres-compositores/>
- <http://revistadigital2.csmvalencia.es/wp-content/uploads/2019/11/Las-compositoras-docentes-valencianas-pdf.pdf>
- <http://www.presidencia.gva.es/documents/162280493/167342314/libro+compositoras/b2b7afec-8a1c-4994-a3b7-7696cf523d44>

CONCERT DE NADAL

El 20 de desembre se celebrà el concert de Nadal a l'església de Sant Miquel que tanca les activitats del primer trimestre. Abans del concert, al pati del conservatori, tingué lloc la xocolatada per als alumnes organitzada per l'AMPA.

Ja al concert comptarem amb la presència d'Àngels Muñoz, regidora de festes i exalumna del nostre conservatori, així com Virtudes González (regidora de Participació Ciutadana) i Concepción Ibáñez (regidora de Transport).

L'acte començà amb el lliurament dels premis professionals corresponents al curs 2018/19. A continuació els alumnes de 1r i 2n de cor d'EE interpretaren uns arranjaments nadalencs acompanyats per un combo de professors format per Raúl Ramírez a la guitarra, Adolfo García al piano i Pep Soler a la bateria amb la col·laboració especial de Raúl Brotons al baix elèctric i de l'alumna de cant Mónica Grau Gironés com a veu solista, tots ells sota la direcció de la professora Inés Vila.

Seguidament pujaren a l'escenari els alumnes integrants de l'orquestra de 3r a 6é d'EP per a interpretar una peça amb el cor de 1r d'EE i tot seguit interpretar La Simfonia núm. 104 en Do major "London" de Joseph Haydn. Per últim, la banda dels alumnes de 5é i 6é tancà el concert amb el pasdoble "Imatges" de Pedro J. Francés, "Downey Overture" d'Òscar Navarro i la Simfonia per a banda de A. Ponchielli. L'orquestra i la banda foren dirigides pel professor Filibert Mira.

Va ser un concert molt emotiu i les formacions participants ens regalaren unes interpretacions que reflecteixen la bona llaavor del professorat a càrrec de les mateixes.



COSES QUE CANVIEN I D'ALTRES QUE NO TANT

INMA FITA PASTOR

ASSOCIACIÓ DE MARES I PARES D'ALUMNES DEL CONSERVATORI

Quan mire enrere no puc creure els anys que han passat... Quasi quaranta... uns quants...

Jo vaig ser alumna del Conservatori d'Ontinyent i ho recorde com una de les experiències que més ha aportat a la meua vida... I no per haver arribat massa lluny en la música, perquè no vaig ser cap músic destacable en absolut, però este aprenentatge m'ha donat moments molt gratificants i especials. Tal vegada, un dels més especials ha sigut que la meua filla em digués que volia aprendre música, que volia tocar un instrument... I així és com va continuar la meua història de nou junt amb el Conservatori... ara com a mare de músics, i per cert, no era sols això el que ho feia molt diferent...

Abans al Conservatori els pares i mares no acudien per a quasi res. El meu pare, que també era músic, sabia com anava a classe perquè als assajos de la banda els dissabtes ho comentava amb altres músics que donaven classe allí. Encara que no tots, alguns dels mestres que ens ensenyaven eren homes i dones que sabien música i que, al seu entendre i amb no poc esforç, intentaven impartir els coneixements necessaris com podien, i la tasca no era gens fàcil. Altres ja eren professors de música i altres començaven a despuntar en aquells anys i han acabat sent grans professionals, però puc intuir l'enorme dificultat de coordinar un equip docent amb tanta diversitat. S'ha de tenir en compte que la música no s'ensenyava a les escoles, i quan es va implantar comptava amb poques sessions, poc de material i poca formació per als docents... Massa que feien i tot! Ja a l'institut la música que s'ensenyava era més "història de la música" que música en si... i presentar-la de forma atractiva era molt complicat.

Però amb el pas dels anys, la música ha guanyat un protagonisme indubtable. Des del meu punt de vista, el salt qualitatiu al seu ensenyament fins avui és grandíssim! La música forma part als programes educatius des d'infantil i primària, hi ha gran quantitat de material preparat i adequat a cada edat, la formació que té el professorat és molt extensa...

Tot plegat ha fet que la millora en l'aprenentatge al Conservatori siga importantíssima i junt amb l'organització d'audicions i concerts que els familiars gaudim entusiasmat, l'alumnat continua adquirint una sòlida formació que mai al passat haguérem imaginat.

Si una cosa tinc clara com a músic que he sigut, és que no és gens fàcil tocar un instrument. Cal tenir molta constància, dedicar hores d'estudi i renunciar a oci, temps d'esplai, reunions amb amistats... Naturalment t'aporta moltíssim en diferents àmbits: al lúdic, al social, cognitivament, en el desenvolupament emocional... En tots ells els pares i mares hem de fer l'acompanyament als nostres fills i filles en este aprenentatge que tan exigirà d'ells.

He gaudit molt d'haver estat al costat de les meues filles als seus inicis, però com que les coses han canviat tan també he patit incertesa i dubtes en alguns moments. L'AMPA és un espai d'intercanvi d'idees i suport per a les famílies. Per això vull animar-vos a participar i col·laborar a les activitats i reunions que mantenim. Junts ens podem enriquir molt d'aquestes relacions i compartir anhels i preocupacions. He vist que hi ha coses que canvien i molt, però d'altres, com compartir experiències i emprendre projectes amb altres famílies i gaudir de la música en bona companyia, això ni canvia ni canviarà mai.

PURPURA PANSA & CPM J. MELCIOR GOMIS

PAU LLÁCER IZQUIERDO

El passat 31 d'octubre de l'any 2019, els alumnes i professors de saxòfon vàrem gaudir d'un concert al teatre Echegaray del grup "Púrpura Pansa", un grup de quatre joves saxofonistes que ens transmeteren grans sensacions i ens van fer sentir un mar de percepcions de la música tan variada que ens van donar l'oportunitat d'escoltar.

Aquest quartet de saxofons està format per: Javier Teruel al saxo baríton, Héctor Andrés al saxo tenor, Juanlu Gonzálbez al saxo alt i Manuel Romero al saxo soprano.

L'espectacle s'anomena "Vents de Broadway", que també comptaven amb la veu de Naira Rodrigo i el percussionista Juan Lahuerta i és un espectacle que reuneix tots els ingredients per marcar un abans i un després en el món del Musical, del saxòfon i de la Música en general. Quatre saxos jugant amb la versatilitat pròpia i exclusiva d'aquest instrument, un percussionista amb múltiples malabars i pinzellades rítmiques i una veu suggerent i captivadora. Aquest grup ens van fer viatjar des dels musi-



cals més clàssics com Cabaret o Chicago fins a l'actualitat més recent dins d'aquest meravellós gènere que a ningú deixa indiferent. Des de cançons com Maria i Cabaret, passant per *Walking on Sunshine* de "Katrina & The Waves" fins a Rozalén.

Sense cap dubte una explosió de colors i d'art musical. Tots els que podem gaudir i conèixer amb aquestes sensacions musicals som persones riques. I, quan la música es converteix en riquesa, no ens queda altra que, mentre podem, gaudir.



OMAR SALA AL CPM J. MELCIOR GOMIS

DEPARTAMENT DE SAXÒFON

**AROA LÓPEZ GARCÍA I M^a AMPARO MADRID MANZANEQUE
HELENA VIDAL REVERT**

El passat 19 de febrer del 2020 diversos alumnes, mares, pares i interessats/es sobre el repertori del saxòfon van poder gaudir d'una conferència plena d'emocions al saló d'actes del nostre Conservatori per part d'Omar Sala, compositor i director, on a més, vam poder gaudir de la interpretació de dues de les seues obres per a saxòfon alt i piano: "Mangata" i "Serendipia", de la mà dels professors d'aquest conservatori: Aroa López, al saxo i Adolfo García, al piano.

L'obra "Mangata" va ser la primera que ens va presentar. Una obra pensada principalment a aquells alumnes que vulguen presentar-se a les proves d'accés a l'etapa Professional d'Ensenyaments Musicals. Inspirada, com el seu nom indica, del rastre de llum que reflecteix la Lluna a la nit sobre el mar en calma. Gràcies a les explicacions d'Omar vam poder entendre molt millor el seu significat emocional. Cadascú va imaginar i sentir la música a la seua manera i açò va ser el més emocionant de tot.

Més tard vam indagar a la història i les anècdotes que van dur a Omar a compondre l'obra "Serendipia". Com ell ens va explicar personalment, aquesta obra consta de tres fantasies que originalment van ser compostes per a Saxòfon Alt i Banda. "Serendipia" ens parla dels



magnífics descobriments afortunats inesperats que ens presenta la vida, plens de bellesa, amor i felicitat. Les tres fantasies s'anomenen "Descobriments, Afortunats i Inesperats", respectivament.

En definitiva, crec que podem dir que tots els presents, músics com no músics, vam poder gaudir dels sentiments que la música ens pot arribar a transmetre i que, al cap i a la fi, és el seu objectiu. La música és art i per tant, hem de gaudir-la.

Com ens va dir Omar: "Un compositor pot escriure el que siga a un paper en blanc i pretendre el que vulga, però quan aquesta arriba a les mans dels artistes ja no torna mai a ser seua, sinó dels records i les històries que imaginem els intèrprets i espectadors".



JÓVENES TALENTOS MUSICALES A ESCENA

MÓNICA GRAU GIRONÉS

Fou una casualitat que m'assabentara d'aquest concurs. Li ho tinc que agrair al meu gran amic i músic Marc Ferrando, donat que ens ho va comunicar als companys del programa televisiu "Prodigios", entre els quals també està ell

Quan reflexionava si presentar-me, no ho vaig dubtar, perquè tot em van semblar avantatges. L'objectiu del concurs era seleccionar a joves músics, els quals realitzarien un concert en el Palau de les Arts, agrupats en conjunts de cambra i a més se'ls donaria una compensació econòmica..

La decisió del jurat es va fer esperar, per això quan vaig rebre l'e-mail comunicant-me que havia sigut seleccionada en l'especialitat de cant, va ser una gran alegria. A més, em van informar que s'anava a publicar en el diari "Les Províncies", al ser els organitzadors d'aquest concurs conjuntament amb Bankia.

Vaig viure una gran experiència, des dels assajos en el Palau de les Arts amb els companys, fins al concert mateix, que es va realitzar el dia 1 de febrer de 2020. Va ser tot un plaer conèixer i poder col·laborar amb altres músics de tota la Comunitat Valenciana.

La peça que vaig interpretar, al costat de la



percussionista María Monleón, al vibràfon, va ser "*Alfonsina y el mar*", d'Ariel Ramírez. Per a mi, va suposar un gran repte interpretatiu, ja que la peça transmet la dramàtica vida i mort d'Alfonsina Storni. Per tant, ha de ser interpretada amb la intensitat de la història que l'acompanya. A més, al ser l'única cantant seleccionada, també vaig tindre la responsabilitat de cantar el famós Himne de l'Alegria, al costat de tots els meus companys instrumentistes, com homenatge a l'any Beethoven.

En resum, va ser una gran experiència amb la qual vaig aprendre i vaig gaudir moltíssim, per això vull donar les gràcies a la meua professora Ruth Revert i al pianista Joanjo Albinyana, que tant m'han ajudat en aquest projecte, i en tot el meu aprenentatge; i per descomptat a la meua família, perquè sense ells res hauria sigut possible.

MASTERCLASS D'ITALIÀ

CLAUDIA ALONSO I MARIA VICENT

Els alumnes de cant hem participat en una masterclass mitjançant la qual hem conegut la història d'Itàlia i de l'idioma que es parla en aquesta, el qual treballem i estudiem quan comencem amb el cant. Aquesta activitat va estar formada per dues sessions.

En la primera vam repassar la història del país mitjançant cançons com el mític "Bella Ciao".

En la segona sessió vam conèixer les obres més populars del festival de Sant Remo, celebrat a Itàlia cada any i que té gran importància per a ells, ja que d'ell neixen les futures promeses italianes. Aquesta activitat ha sigut impartida al Conservatori i ha suposat una experiència totalment recomanable perquè barreja música i l'Italià.

ACTIVITAT D'ITALIÀ

“L'ITALIA CHE CI IN...CANTA”

MARÍA VICENT, CLAUDIA ALONSO I ANNA GANDÍA

Aquesta activitat va consistir en una exposició de la història d'Itàlia a través de la música. Vam veure la influència de la música en la societat italiana i la influència dels esdeveniments històrics que anaven tenint lloc en les cançons que componien.

Aquesta activitat va estar formada per dues sessions: en la primera concretament es va fer un recorregut des de la unificació d'Itàlia amb obres com “*Il canto degli italiani*” o el mític “*Bella Ciao*”, fins a la postguerra amb la important presència d'Amèrica en la vida dels italians amb cançons com “*Tu vuò fa l'americano*”.

La segona sessió de l'activitat va consistir en un recorregut pel Festival de San Remo. La primera edició del qual es va celebrar en 1951 i continua fent-se actualment amb cada vegada més èxit. És l'esdeveniment musical més important



d'Itàlia i la història de la música d'aquest país no es pot explicar sense les cançons i cantants que han participat en el gran Festival.

Aquesta activitat ha sigut impartida al Conservatori i ha suposat una experiència totalment recomanable, ja que barreja música i llengua.

LES MAMELLES DE TIRÉSIAS

JUAN HURTADO MONTAÑÉS

El passat 18 de novembre els alumnes i professors del conservatori J. M. Gomis que ens vàrem desplaçar a València per a assistir a la representació de “Les mamelles de Tirésias” de Francis Poulenc a Les Arts vàrem gaudir d'una fantàstica vesprada d'òpera amb l'actuació a càrrec dels alumnes del centre de perfeccionament Plácido Domingo.

La peça, una òpera bufa en dos actes i un pròleg, va ser escrita durant la 2a Guerra Mundial i està basada en l'obra de teatre homònima de Guillaume Apollinaire, que va escriure durant la 1a Guerra Mundial una comèdia surrealista amb un fons antibel·licista on es reclamava, fa més d'un segle, la igualtat de drets i obligacions entre hòmens i dones. Una temàti-



ca que continua d'actualitat hui en dia i que es desenvolupa d'una forma molt àgil i divertida.

La representació estava marcada com a “di-

dàctica” al calendari del teatre i certament ho va ser. Aquesta és una òpera curta (una hora), i la posada en escena frenètica i l’argument embogit fa que sembla encara més curta. És, per tant, ideal per a servir com a primera aproximació a l’òpera a aquells alumnes que mai n’havien vist una i deixar-nos a tots en ganes de més.

Per als alumnes de cant especialment és una referència fantàstica. Els cantants del repartiment són alumnes del centre de perfeccionament de Les Arts, que ja han acabat els seus estudis al conservatori i estan preparant el seu pas al món professional, i la Sala Martí i Soler, una de les sales menudes de Les Arts on normalment actuen els alumnes del centre de perfeccionament, te l’avantatge que el públic està molt a prop de l’escenari i es podia observar de ben prop (nosaltres estàvem en primera i segona fila) la tècnica i l’expressió de cada cantant.

El muntatge, que porta en marxa des de 2012 amb el mateix equip creatiu, està ja molt ajus-

tat i funciona com un truc de prestidigitació amb els personatges entrant i eixint d’escena sense que es puga discernir quan o per on han entrat o eixit. La versió que es representava és la reducció per a dos pianos que Benjamin Britten va fer amb el mateix Poulenc, amb direcció musical i un dels pianos a càrrec de Roger Vignoles, un dels millors repertoristes del món, i es nota en una part musical també perfectament engranada.

No vull acabar sense destacar al “Marit”, interpretat pel tenor anglès Joel Williams, que va estar a l’altura de qualsevol protagonista de la Sala Principal, amb una veu ben timbrada, perfectament projectada i una expressivitat que el feia destacar molt respecte de la resta de l’elenc.

M’acomia de recordant amb nostàlgia des del confinament aquella vesprada en què tinguérem la sort d’anar tots junts a l’òpera, amb l’esperança que el curs vinent tornarem a fer una altra eixida encara millor.

RECITAL DE CANT A XÀTIVA

MÓNICA GRAU GIRONÉS

Aquest era un concert que feia prou temps que estava planejant-se i per fi va arribar el moment. El recital es realitzà el dia 21 de febrer de 2020 al Convent de la Consolació de Xàtiva, i trobar l’església plena de públic fou una sorpresa molt agradable. Les germanes dominiques esperaven amb molta il·lusió aquest acte, mentre el promocionaven entre tota la gent de la comunitat.

El concert va ser realitzat pels alumnes de cant: Anna Gandia, José Luis Guerrero, Claudia Alonso, María Vicent, Juan Hurtado, Maria Sanchis, Aida Llopis, Luis Belda i Mónica Grau, els quals interpretaren un repertori molt variat des de Martín i Soler a F. Schubert o W.A Mozart, acompanyats pel pianista Joanjo Albinyana. Les obres van agradar al públic assistent, qui va felicitar els cantants i va suggerir que el concert tinguera lloc almenys amb periodicitat anual.



Les monges del convent també quedaren molt contentes i en mostra d’agraïment ens regalaron uns detalls.

Els alumnes de cant gaudirem molt interpretant i compartint aquests moments tots junts, i per això agraïm a Marta Gironés organitzar-ho fer-ho possible. També a la mestra de cant Ruth Revert i al pianista Joanjo Albinyana, els qui amb molt de gust van dedicar el seu temps a la preparació d’aquest recital.

NADAL TUBES

El passat 18 de desembre de 2019 realitzàrem el primer NADAL TUBES a la plaça de la Coronació amb uns convidats d'excepció. Va participar-hi l'alumnat de l'especialitat de Tuba-Bombardí del conservatori professional de música d'Oliva amb els seus professors Rafael Donet i Juan Daniel Jover i, per descomptat, els nostres alumnes de Tuba-Bombardí i Cor amb els seus professors Carlos Díaz e Inés Vila.

Va ser un concert doblement especial, per una banda per ser la primera volta que es feia a Ontinyent i per l'altra perquè va portar l'esperit nadalenc a la plaça. L'acte va tindre una bona acollida i és per això que esperem repetir-ho any rere any.

Prop de quaranta tubistes i bombardinistes amb més de seixanta cantaires al cor, pares, mares, iaïos, iaïes, professors, alumnat... Sens dubte un bon començament per al Nadal.

Es van interpretar les peces nadalenques més conegudes del repertori musical arranjades per a grup de tubes i bombardins: joia en el món, santa nit, campana sobre campana, el tamboriner, etc. Però aquest concert només va ser una part d'una inoblidable experiència, ja que el dia anterior l'alumnat de tuba-bombardí del nostre centre va fer la corresponent visita al passeig Joan Carles I d'Oliva on aquest concert és ja una tradició amb molts anys. Va ser un goig poder compartir aquests moments tant pel que fa a la interpretació com per la germanor, a més que els alumnes gaudi-

ren del seu instrument i foren protagonistes junt amb el Cor en la interpretació de les nades. Vivències com aquestes ens fan créixer com a músics i com a persones.

Agraïments al conservatori d'Ontinyent per facilitar-nos la celebració de l'acte i com no a la col·laboració inestimable de la professora de l'assignatura de Cor M^a Inés Vila i del nostre mestre de trombó Francisco Gimeno que també hi va participar amb el bombardí.

Enhorabona a tots!!!



MASTERCLASS DE REPERTORI ORQUESTRAL DE PERCUSSIÓ

El passat 9 de Desembre els alumnes de percussió del nostre centre van poder gaudir d'una classe magistral de repertori orquestral a càrrec del percussionista, exalumne del centre, Manuel Martínez, més conegut per tots com "Manolet".

Llicenciat en l'especialitat de percussió pel Conservatori Superior de Música Joaquín Rodrigo de València, Manuel Martínez hui en dia, és tot un referent dins del món de la percussió orquestral, tant en l'àmbit nacional com internacional.

Ha sigut membre de diverses orquestres joves. Ha col·laborat amb orquestres com l'Orquestra Nacional d'Espanya, el Gran Teatre del Liceu, l'Orquestra Filharmònica Helsinky, l'Orquestra Simfònica ciutat de Barcelona i l'Orquestra Nacional de Catalunya o l'orquestra de València. Ha estat co-percussionista principal a la

Royal Flemish Philharmonic d'Antwerpen, Bèlgica fins al 2013, i en l'actualitat és percussionista solista, assistent de timbal a l'orquestra del Gran Teatre del Liceu de Barcelona.

Durant tota la vesprada, els alumnes van descobrir els principals passatges de la percussió dins del món de l'orquestra. Amb aspectes com el so, el moviment i el caràcter van aconseguir entendre molt millor obres com *Scheherazade*, *Pedro y el Lobo*, *Porgy and Bess*, etc.

El fet que Manolet ens acompanyara va ser tota una motivació per als alumnes. Anys arrere estava al nostre centre com alumne de percussió, i ara ens visitava com a tot un referent per a ells. Com tots vam poder apreciar, per a ell va estar tot un luxe el fet de poder acompanyar-nos i gaudir amb nosaltres. Sens dubte, tota una vesprada on tots vam poder aprendre molt.



XI FESTIVAL DE PERCUSSIÓ

El passat 27 de Febrer els alumnes de percussió del nostre centre van celebrar, conjuntament amb els alumnes de percussió del CPM Mestre Vert de Carcaixent, l'XI festival de percussió.

Aquesta activitat és un intercanvi entre centres on els alumnes, formant grups de percussió, mostren el treball d'interpretació realitzat a les aules a les famílies, professors i assistents en general al nostre auditori.

Per a començar el concert, l'ensemble de percussió "Tutupà" de Carcaixent ens va delectar amb tres peces.

Amb *Chamade Suite de I. Lesnik*, per a quatre caixes van donar inici. Seguidament, i amb tot el grup al complet, van interpretar *Sosso-Bala de E. Séjourné* i ja per a acabar, *Burrundi* del mestre valencià A. Valero.

Ja a la segona part, els alumnes del nostre centre ens van oferir un programa molt variat tant de grups com d'estils.

El primer torn va ser per als més xicotets, els nostres alumnes d'ensenyances elementals, oferint-nos una obra per a caixes sordes amb àudio *Five Minute Drill de R. Hicks* on vam poder

gaudir del seu bon fer i del seu avanç a l'hora de tocar en grup. Després van continuar els alumnes de professional, amb dos grups de percussió diferents, oferint-nos obres com *Bayport Sketch i A time for jazz de J. Spears*, *Ouverture de E. Séjourné i Ceremonium de J. Spears*.

Com a colofó final, tots els alumnes del CPM J. Melcior Gomis d'Ontinyent van interpretar *Toca Bonito* del mestre A. Murillo, per tal de fer de la música i la percussió una festa, una ocasió especial on el ritme ens uneix.

Cal destacar que aquestes iniciatives són molt necessàries i enriquidores per als alumnes i les seues famílies. Són experiències motivadores que ajuden a donar sentit al seu estudi i que els animen a seguir esforçant-se per superar-se cada dia.

A més, és una oportunitat per conèixer peces diferents i fer amics dins del món de la percussió.

Des de l'aula de percussió estem molt contents per la gran acollida per part d'alumnes i famílies, esperant seguir sumant molts festivals de percussió al nostre centre.



EL CONFINALMENT DEL DEPARTAMENT DE CORDA

GUSTAVO CANET PEIROTÉN

PROFESSOR DE VIOLONCEL I CAP DEL DEPARTAMENT DE CORDA

Conversa entre Elena Berenguer (professora de violí) i Rafaela Montes (conserge) divendres 13 de març de 2020 a les 17:00 al vestíbul del conservatori:

- *Rafaela, quins cartells més bonics que estàs imprimint, que hi ha alguna audició?*

- *No Elena, són els cartells que ha enviat la Conselleria per a ficar-los a les portes del conservatori i informar de les noves mesures d'higiene. Què no t'has adonat que demà comença l'estat d'alarma?*

- *Calla dona, no serà per a tant això que diuen del coronavirus...*

Com diu Elena Berenguer, aquella vesprada en el conservatori hi havia un ambient estrany: pares i mares preguntaven nerviosos per les mesures a prendre, els alumnes no sabien on anar ni què fer, els professors estàvem tots preocupats...

Al principi crec que tots érem optimistes, pensàvem que açò seria cosa de dues setmanetes i passaria prompte, però van passant els dies, les setmanes i els mesos, i tots continuem confinats a casa.

Alguns de nosaltres mai hem estat al dia amb les noves tecnologies i ens hem deixat dur a mesura que les necessitats ens ho han exigint, però les circumstàncies actuals ens han obligat a actualitzar-nos i posar-nos les piles d'una manera immediata.

Tot els professors hem buscat la manera d'estar

en contacte amb l'alumnat des d'un principi perquè no es tracta tan sols que l'alumne tinga la seua classe setmanal, sinó que la nostra obligació com a professors és mantenir la motivació de l'alumnat, la seua disciplina i que els alumnes tinguen cada dia més ganes d'aprendre música.

En el meu cas, vaig començar demanant l'alumnat que em manaren gravacions en vídeo del repertori que estan estudiant, siguen exercicis tècnics, lliçons o obres. Em passava els dies sencers enfront de l'ordinador mirant els vídeos i escrivint totes les correccions que després els manava per email a cadascun dels alumnes. Em manaven els vídeos per Google-Drive, WeTransfer o per WhatsApp, depenent dels seus recursos informàtics. Aquesta manera de funcionar la vaig triar al principi perquè obligava l'alumnat a fer un esforç extra gravant-se i repetint les coses unes quantes voltes fins que consideraven que la gravació que definitivament em manaven era bona. Funcionà bé durant les dues primeres setmanes, però hi ha coses que necessiten d'un contacte més directe i immediat per a millorar alguns aspectes



tècnics i, sobretot, musicals. Per tant, vaig passar a fer videoconferències amb tot l'alumnat.

Com la major part dels companys del departament de corda, ja que els alumnes d'Ensenyaments Professionals han fet ús del Teams per a la resta d'assignatures que cursen al Conservatori, jo també ho he fet i tots hem utilitzat aquesta aplicació per a les videoconferències. Amb l'alumnat d'Ensenyaments Elementals hi ha hagut més diversitat, i depenent dels mitjans dels quals hi disposaven hem triat una aplicació o una altra per a les videoconferències. Hem fet ús de l'Skype, del Whatsapp o del Google Hangouts, i a més, alguns de nosaltres, ho hem alternat amb l'enviament de gravacions i correccions, ja siguen escrites com també en format vídeo, així com tutorials i parts d'acompanyament de piano perquè l'alumnat pugui tocar escoltant l'acompanyament de fons.

Caldria ressenyar el cas de la nostra companya Bernarda Mazarrota, que s'incorporà al centre tan sols uns dies abans del confinament. Estes circumstàncies van fer que haguera de presentar-se i coneguera alguns dels alumnes directament a través de la pantalla de l'ordinador.

En el dia a dia, alguns de nosaltres hem intentat respectar l'horari de classe de cada alumne al conservatori, encara que hem buscat sempre ser flexibles i adaptar-nos als interessos de l'alumnat, així que s'ha canviat l'hora de la classe de l'alumne sempre que s'ha cregut convenient. Tot i això, com diuen Nicanor Villanueva i Elena Berenguer, estem connectats les 24 hores del dia, així que són molts els alumnes que ens han escrit o ens han telefonat quan estaven estudiant i hem intentat ajudar-los i resoldre els seus dubtes en eixe mateix moment.

Pel que fa l'assignatura de Conjunt de corda, on toca l'alumnat de 3r i 4t d'Ensenyaments Elementals, el professor Luis Roig ha escrit totes les peces amb un editor de partitures i els les ha enviades a l'alumnat junt amb les seues gravacions perquè puguin tocar la seua part mentre escolten la resta de veus. Luis Roig està

preparant un vídeo on tocarà cada alumne un tros de la cançó Supercalifragilístico-Espialidoso, d'esta manera quedarà una mostra de la feina feta a l'assignatura durant el confinament.

Elena Berenguer, aprofitant el dia 26 de març per commemorar el 250 aniversari de L. van Beethoven, va realitzar un vídeo en directe amb els alumnes de violí del centre on tocaren l'Himne a l'Alegria cadascú des de sa casa i tots tocant al mateix temps. Es pot veure a: https://youtu.be/_ddjdgnhxuU

Filibert Mira ho ha tingut més complicat que la resta de companys, ja que a la seua assignatura d'Orquestra és molt difícil treballar-hi els continguts individualment i a distància. En un principi pensà esperar que tot açò acabara, però quan va veure que aquesta situació s'allargava va fer un pas endavant i trobà la manera d'organitzar activitats online amb un programa informàtic anomenat Smartmusic. Aquest programa valia diners, però ha ofert el seu servei gratuït fins al 30 de juny pel COVID-19, i amb ell els alumnes han disposat d'un metrònom, un sistema de gravació i altres eines, de manera que han pogut tocar i gravar-se sobre el so de la resta d'instruments de l'orquestra, per a després manar-li-ho al professor i poder així treballar els continguts de l'assignatura des de casa.

També caldria agrair l'ajuda i col·laboració dels pares i mares de l'alumnat, que han mostrat molt d'interès i ens han ajudat a fer la nostra tasca en esta situació, ja que ens han facilitat el contacte continu amb els nostres alumnes.

Per acabar, tot açò del confinament, com he dit abans, ens ha fet aprendre a tots moltes coses sobre les noves tecnologies i les possibilitats que ens ofereixen en situacions excepcionals com aquesta. Malgrat això, també hem après a apreciar i a valorar el contacte directe del qual gaudim cada dia amb l'alumnat a la classe del conservatori, ja que hi ha molts aspectes en l'aprenentatge de la música que requereixen d'un contacte més proper i personal del que ens ofereix la pantalla, el micròfon i els altaveus d'un ordinador.

CONCURS DE CANT menCANTAgomis 2020

El Conservatori Professional de Música J.M.Gomis d'Ontinyent, té entre els seus objectius principals promocionar i difondre aquelles activitats que complementen la formació del nostre alumnat.

El curs 2017-18 vàrem celebrar la 1a edició del Concurs. L'alt nivell de les participants i la gran acceptació per part del públic ens va animar a realitzar noves edicions. Aquest curs 2019-20, el nostre Conservatori, amb la col·laboració i el patrocini de la Mancomunitat de municipis de la Vall d'Albaida, de l'Ajuntament d'Ontinyent i de l'AMPA del centre, i de l'empresa SENEIO, va convocar la segona edició en el mes de desembre. L'objectiu d'aquest concurs és donar a conèixer el Conservatori J.M.Gomis com un centre referent en la inclusió de la música moderna al currículum dels ensenyaments. Som conscients que aquesta música ens apropa als joves, i que a ells els motiva especialment. Aquest repertori deu ser una eina més en la formació dels futurs músics, perquè els done una perspectiva el més ampla possible. D'altra banda,

el descobriment de joves talents amateurs ens facilita la programació d'altres activitats del centre.

L'equip de professors encarregat d'arrancar, donar forma i coordinar el projecte estava format pels professors Adolfo García, Joanjo Albinyana, Estefania Santamargarita, Ruth Revert i Pep Soler.

Els aspirants havien d'enviar un vídeo interpretant una cançó elegida lliurement. La resposta de concursants va ser molt alta i de gran qualitat la majoria.

El divendres dia 28 de febrer de 2020 a les 18 hores, a l'auditori del Conservatori Professional de Música d'Ontinyent, es va realitzar la semifinial. Al concert actuaren les 8 participants que van ser escollides per la comissió de selecció provinents de tota la Comunitat Valenciana. Allí interpretaren els temes que cada semifinialista va escollir, acompanyats al piano pel professor Adolfo Garcia.



En la semifinal varem seleccionar les quatre millors veus que passaran a la final, prevista en un principi per al dia 2 d'abril, que va haver de ser suspesa per l'activació de l'estat d'alarma el passat dia 14 de març. Aquesta final es realitzarà a la Sala Gomis, tan prompte es donen les circumstàncies apropiades per fer-ho amb la màxima seguretat per a tots (participants, públic, organitzadors i col·laboradors).

En aquesta final els cantants seran acompanyats amb música en directe per un grup de professors del centre amb la col·laboració d'especialistes de guitarra i baix elèctric.

Les finalistes son:

Ana Zomeño Canales, de València
Enya Padgett Monllor, de Benilloba
Alba Ferre Valls d Cocentaina
Àngels Vidal Asensi de Xàtiva

A la final interpretaran cançons de lliure elecció, amb arranjaments i adaptacions de professors del centre, i amb la col·laboració dels alumnes de l'assignatura d'Informàtica Musical. La Final serà emesa en streaming pel Facebook i la web del Conservatori a través del canal de YouTube de Pomelo TV.



Al finalitzar el concurs es realitzarà la deliberació per part del tribunal compost per Adolfo García, Ruth Revert, Paloma Musté, i Xus Soriano. La guanyadora rebrà un premi en metàl·lic de 300 Euros, a més de la gravació en directe de la seua actuació. L'alumna millor classificada del centre va ser Maria Vicent Cabezuelo d'Ontinyent, arribant a la semifinal. Aquesta rebrà un premi especial de 100 Euros.



SABIES QUE...?

- El nostre cor bombeja al mateix temps que el ritme de la música. És per això que sentim la música molt dins, concretament des del cor, on tot comença. Els sons més greus i la línia de baixos afecten la zona del maluc, la que fa que el nostre cos balle al ritme de la música. I és el bombo el que marca el ritme. I és que si et pares a pensar, el bombo no és més que això: un batec constant.
- Fixem millor els records quan els associem a una cançó. Les cançons ens porten involuntàriament a llocs o moments determinats perquè en aquell lloc o moment estava sonant. I el sorprenent d'això és que no només porta imatges al nostre cap, porta sensacions, sentiments i emocions.
- Els teus gustos musicals es defineixen aproximadament cap als 20 anys, així que si tens 30 i encara camines buscant el teu estil musical vas amb retard. D'altra banda, si tens 15 i creus que ho has trobat, encara tens cinc anys al davant per sorprendre't a tu mateix.
- Un estudi de l'institut Max Planck per al Desenvolupament Humà conclou que les freqüències cerebrals de dos músics, interpretant la mateixa peça, eren exactament iguals fins i tot tocant diferents notes. ¿No us sembla sorprenent?

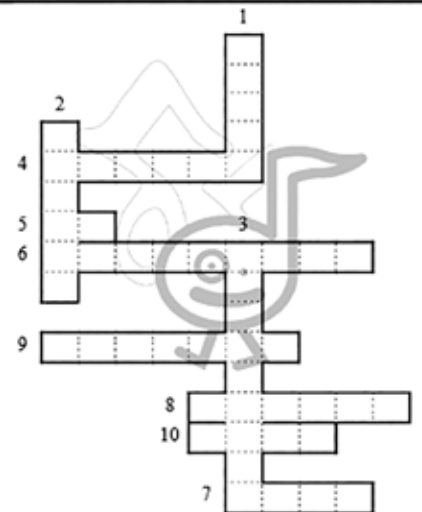
PASSATEMPS

Beethoven

Paraules clau sobre Beethoven



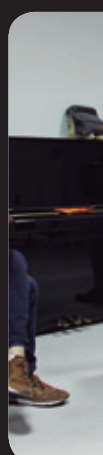
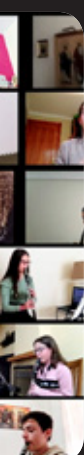
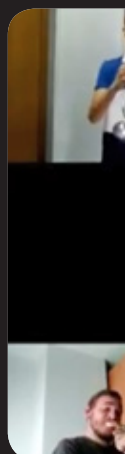
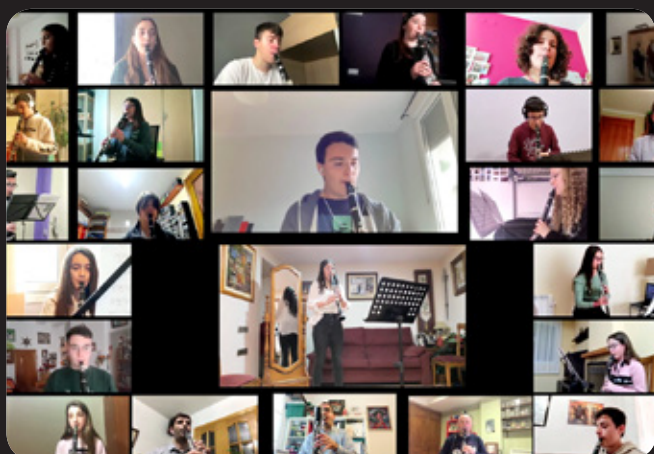
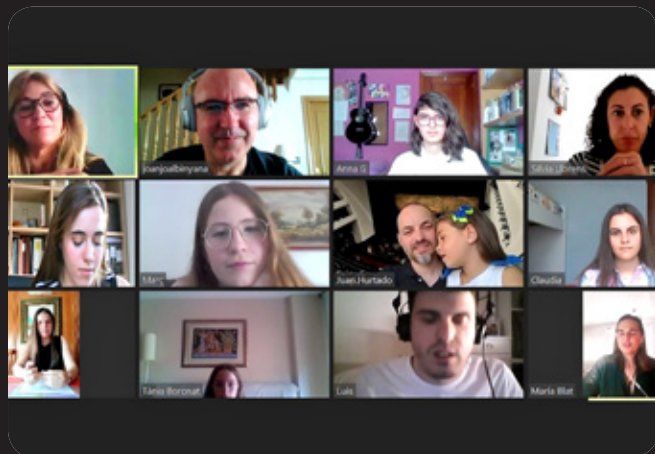
MOTS ENCREUATS



Definicions

1. Distància entre la nota més greu i la més aguda d'una obra musical
2. Nom del primer grau de l'escala
3. Instrument de corda polsada
4. Al revés instrument de vent-metall
5. Al revés subdominant de l'escala de si menor
6. Paraula italiana que vol dir "cantar"
7. Instrument de corda polsada
8. Grup de 3 notes que equivalen a 2 figures de la mateixa espècie
9. Part d'una cançó que es repeteix sempre igual
10. Conjunt vocal o instrumental de tres intèrprets

Solucions sopa de lletres: BEETHOVEN / CLASSICISME / MÚSIC / ROMÀNTICISME / VIENNA / COMPOSITOR / NOVENA / SIMFONIA





No és el que dones,
és el que reps

obrasocial.caixaontinyent.es

 **Caixa Ontinyent**
Obra Social